

KURJER LITEWSKI

WYCHODZI CODZIENNIE RANO, oprócz dni poświęconych:

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadano za wiersz pełnowyrotowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
 Ogłoszenia na 1-ej stronie za wiersz pełnowyrotowy lub jego miejsce 60 kop.
 Ogłoszenia na 1-ej str. o p.życ. państw. za wiersz peł. lub jego miejsce 1 rb.
 Reklamy za wiersz pełnowyrotowy / lub jego miejsce 40 kop.
 Nekreologi za wiersz pełnowyrotowy na 1-ej str. 50 k., po tekście 30 k.
 Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb.
 Ogłoszenia z wyjątkiem miejscowości za wiersz pełnowyrotowy lub jego miejsce 18 kop.
 Ogłoszenia z wyjątkiem miejscowości za wiersz pełnowyrotowy lub jego miejsce 20 kop.
 Długie ogłoszenia za każdy wiersz 4 kop., najniżej 40 kop.
 Prace i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wierszy 1 rb.
 Ogłoszenia w niedzielny Numer 25% drożej.
 Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznia	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odwołanie do domu 10 kop. miesięcznie.
 Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
 Rękopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Wielka 38, telefon № 886. Po godz. 6-ej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomości, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworska 8.

Numer pojedynczy 5 kop.
 Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.
 Numer pojedynczy 5 kop.

Ś. P.
ZYGMUNT MUŚNICKI
 Inżynier technolog
 Opierzony Św. Sakramentem, po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dn. 23 lutego r. b., w wieku lat 51, w rodzinnym majątku Wysoki Dwór, ziem. Kowieńskiej. Złożenie zwłok do grobów rodzinnych odbyło się w sobotę, 25 lutego, o czym zawiadomienia krawnych, przyjaciół i znajomych pozostała Rodzina.
 Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą.
 15740

Sala Koncertowa Ogrodu Botanicznego dyrekcja J. A. SZUMANA, Telefon 364.
 Dziś restauracja otwarta od godz. 9-ej wieczorem.
 W niedzielę, 4 marca zupełna zmiana programu, atrakcji i szansonetek.

CYRK-TEATR
 Wkrótce zacząć się gościnne występy zespołu operetkowego pod dyrekcją
O. M. Litwinowa
 (prosp. Ś-to Jerski) 14835

KAPELUSZE
 WŁOSKIE „Borsalino”
 WIEDENSKIE „P. i C. Habig”
 ANGIELSKIE „Haban i Damask”
 „Preston”
 WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ
 Magazyn Uniwersalny L. ZAŁKINDA, Wilno, ul. Wielka 73.

Wilenskie Biuro Ceramiki Budowlanej
G. Piotrowski i P. Wilniewicz w Wilnie
 Dostarcza jako specjalność:
 Posadzki terakotowe i płytki okładzinowe do ścian
 i wspierających fabryk krajowych i zagranicznych, konkurując wyborowym gatunkiem towaru i cenami (w zakresie tej branży posiadamy wszystkie, co tylko przemysł krajowy i zagraniczny produkuje) po zatem dostarczamy wszelkie artykuły „ceramiki budowlanej” (wyroby z gliny, fajansu, szkła, porcelany etc.) oraz nowości i przedmioty zdobnictwa budowlanej.
 Stała wielka wystawa prób i wzorów.
 Oferty szczegółowe na pierwsze żądanie.
 Adres: tymczasowy: Wilno, ul. Antokolska 6 mieszkanie piąte
 od 23 kwietnia r. b. ul. Wilenska 23, gmach Tow. Dobroczyń. Telef. 1257.
 Potrzebni zdolni i odpowiedzialni agenci. 14075

Polskie Biuro Leśne
 Ks. ZDZISŁAW LUBOMIRSKI i S-ka, Warszawa, Żórawia № 22.
 Urządzanie gospodarstw leśnych, inspekcje i taksacje leśne. Komisowa sprzedaż lasów. Nasiona i sadzonki leśne. 795

MASŁO ROSLINNE „KOKOWAR”
 DO NABYCIA WSZĘDZIE
 Przedstawiciel Ch. J. Kaplan.

KRAWCY DAMSCY
S. STEFANOWSKI i I. MARCINIAK
 WIELKA 20^a (wejście z zaułka Ś-to Michalskiego).
 OTRZYMALI najwspanialsze modele zagraniczne okryć i kostjumów.
 Przyjmują zamówienia z własnych i powierzonych materiałów.
 Wykończenie staranne i akuradne. 15631

„TYGODNIK ROLNICZY”
 Pismo poświęcone sprawom rolniczym Litwy i Białej Rusi.
 Treść № 8:
 Wacław Iwanowski, Dr. Inż. Wyniki doświadczeń z uprawą buraków cukrowych w r. 1911 na Litwie i Białorusi — Wacław Iwanowski, Dr. Inż. Buraki cukrowe w Finlandji — Hugo Kauli. Dochód z hodowli i znaczenia trzody chlewnej. — Z teorii i praktyki rolniczej: Nowoczesne podstawy żywienia inwentarza. Doświadczenia z używaniem nitrobakteryj, przeprowadzone w Orlinacji Roskiej w 1911 roku. Tepienie oszu za pomocą kaitinu. — Z Towarzystwa i instytucji rolniczych: Zbiornik Wilkom. Oddział Kow. T-wa Rola — Pytania i odpowiedzi. — Wiadomości różne. — Zniesienie czasowe cła za ziemiaki, wozzone do Prus. — W sprawie handlu drzewem. Skrzynka do listów. Informacje handlowe. Popyt—podaż. Ogłoszenia.
 Prenumerata wynosi: Rocznie rb. 4 k. 50, półrocznie rb. 2 kop. 25, kwartalnie rb. 1 kop. 15.
 Prenumeratę przyjmuje administracja „Kurjera Litewskiego”
 Plac Katedralny № 4.

ZAKŁAD POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNY
 D-rów: Bujalskiego, Kabna Maczowskiego, Rymczy i Waszkiewicz. Pojedyncze pokoje i ogólna sala dla ehorých ginekologicznych i dla położnic. Wilno, ulica Czysta № 3. Telefonu № 770. 1275

GIASO NAFÉ (Páto do kafi)
 DELANORENIER
 Działalność Kawiarni, Kafelek, Zapiekarni, Cukierni

Wilenskie Tow. Pomocnicze poleca
NASIONA NAJLEPSZEJ JAKOŚCI
 pszenne, żytnie, orkiszowe
 po cenach najniższych.
 „NASIONA TYMOTKI”
 WILNO, ulica Wielka (Zamkowa) № 4.
 Cenniki bezpłatnie. 10450

Przejeżdżając z Azji zatrzymał się raz i tylko na kilka dni Frenopsycholog A. K. CHODUNOW. Na zasadach naukowych analizuje za pomocą psycho-grafologii, frenologii i antropometrii, — świat wewnętrzny, właściwości fizyczne i duszy ludzkiej; jej charakter, powołanie, zdolności i in. Przyjmuje codziennie od 9 r. do 9 w. Moje naukowe dochodzenia nie mają nic wspólnego z wróżbą i wróżbitami. Plac Katedralny, pokoje nr. 10 i 11. Nowy-Nowy, York (wejście osobne, telef. 522). 14407

KAZIMIERZ OSSOWSKI
 Inżynier i obrońca patentowy.
BIURO PATENTOWE
 Petersburg — Wozniesiński prospekt № 20, Berlin — Potsdamstr. № 5. 1541

Motory Naftowe
 ekonomiczne, mocne, długocześnia wypłata
„RUŚ” (Wigand, Rowel)
 Zainstalowano przeszło 500 sztuk.
 Przedstawiciel Biuro Techn. Inż.
E. J. Najmana
 Wilno, Ostrobramska 29, tel. 973. 14902

Majątek ziemski
 życzą nabyć przy gotów. 50—75 tys. rub.
 Adres: Julian Krewer, Wilno, Gubernatorska, 10, telef. № 890 13513

WYKONANIE PRAC WILNO
H.F. JURGENSA
 BORO-TYMOLOWE-WYBÓR
 PRZEGLĄD POCENIA SIĘ, APALIZACJA PĘCIOM, WĘGROB, PRYSZCZYKI, ŻYWIENIE PLANTOM.
 PACHNĄCE MYDŁO TOILETOWE NAJWYŻSZEGO GATUNKU
 50% woda 30% mydło 20% woda
 2144

KAKAO
 NAJPRZYJEMNIEJSZY I NAJZDROWSZY NAFÓJ.
 Sprzedaż w sklepach 7680

F. POPLAWSKI, WILNO, WIELKA 56.
 PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA 14647
 ubrań męskich cywilnych i wojskowych, wykonywa obstarunki, jak z własnych, tak i powierzonych materiałów. Wykonanie wykutne i sumienne. Ceny przystępne. 15889

Ciągłe wahania.

Petersburg, 24 lut. (8 marca).

Dyskusja nad sprawą chełmską toczy się po linii tak krętej, że każdy dzień jej zdaje się być dniem poprzedniego zaprzeczeniem niedługo... Tak więc na jednym posiedzeniu nową gubernę zostawia Duma w obrębie Królestwa Polskiego, na następnym wyłącza ją z warszawskiego general- gubernatorstwa i włącza do okręgu sądowego kijowskiego, stwarzając w ten sposób utrudnień bez liku dla ludności, na innym jeszcze poddaje szkoły władzy kijowskiego kuratora, ale znosi wszelkie prawie, żądane przez nacjonalistów w szkołach tych ograniczenia językowe... Dziś wreszcie wypowiada się większość przeciwko uprawnionym tak dla prawicy ograniczeniom w prawach nabywania ziemi przez osoby pochodzenia polskiego. Stanowczo staje się z dnia na dzień co raz bardziej projektem chełmski jednym szeregiem niekonsekwencji, powiązanych niedołącznie i luźno. Takim wyszedł przynajmniej z opalów drugiego czytania. Skończyło się ono na posiedzeniu dzisiejszym raczej porażką nacjonalistów niż ich wygraną. Udało im się w połączeniu ze skrajną prawicą wyartogować bowiem jedynie zakaz wydzierżawiania polakom gruntów skarbowych i uchwałę, wzbraniającą przesiadania się na stałe do nowej gubernii mieszkańców Królestwa... A prawda... nie wolno ma być też w gub. chełmskiej urządzić przedstawień w żadnym języku nierosyjskim inaczej jak za każdorazowego pozwoleniem gubernatora... To są te skromne zdobycze, jakie pod koniec obrad nad projektem wyodrębnienia stały się jeszcze udziałem rosyjskości wolejącej i pragmatycznej wynaradawiać.

Rosyjskość ta żądała jeszcze dla siebie specjalnych przywilejów. Ale i tu doznała zawodu. Ten tylko jej przyznano przywilej, że rosjanin kupujący ziemię w gubernii chełmskiej wolny ma być od opłaty podatku stemplowego. Koncesja, trzeba przyznać, niewielka. Wraz więc z „niedostateczną” ilością ograniczeń dla polaków i żydów, które wnosili Szezechow i Pawłowicz, a które Izba odrzuciła — w stanie swoim obecnym projekt chełmski jest istotnie z punktu widzenia rusyfikacyjnego kształtem bez treści — prawica odgraża się więc, że takiego projektu w III czytaniu nie przepuści... Jednak i ta prawica tak bardzo jest niekonsekwentna, że na „pogrożkach” jej polegać nie można. Więc chyba prawica Rady państwa, wiedząca istotnie, czego chce, złoży w swoim czasie przeciwko temu konglomeratowi nonsensów swoje veto, nie przez sympatię dla nas, oczywiście... ale dlatego, że to, co uchwalono dotąd, żadnych celów antypolskich nawet nie ziści...

A jednak trzecia Duma chce widocznie dzieło swe poronione koniecznie do skutku żywić przynajmniej, bowiem zakreśliła, przegłoszawszy ostatnie artykuły projektu, tak krótki termin na zgłoszenie poprawek, że za niecałe dwa tygodnie projekt chełmski wróci do Izby zapewne w swym stadium ostatnim.

Pod sam już koniec obrad, bardzo niespokojnych zresztą, próbował być mec. Parczewski zaatakować artykuł 13, opiewający, że wszystkie co do gub. chełmskiej postanowienia wchodzi w życie z dniem 1 (14) lipca r. b. Poseł kaliski starał się udowodnić, że co innego teoretyczna decyzja, a co innego jej zrealizowanie, że o terminie tego ostatniego oddzielnie stanowić winno prawo... ale rozumowania te nie znalazły poparcia nawet pośród państwa i nacjonalistów, którzy poza tem w ciągu dni ostatnich zdradzają tendencję do wyjścia z li-chej sytuacji w sposób możliwie znośny. Niedarmo im zarzucał Timoszkini, że radziby „i dochoć mieć i niewinność zachować”. Z zachowaniem tej niewinności jest jednak kłopot duży, gdy się chce mieć przyjął na jesień... Apokryficznie też trochę brzmi wywiad korespondenta paryskiego „Temps” z p. Aleksandrem Guczkowem, który niby to oświadczył mu, iż w trzecim czytaniu wyłącznie gubernii chełmskiej z warszawskiego general- gubernatorstwa znów odrzuconem zo-

Z PETERSBURGA.

(Telegram własny).

ROZDWOJENIE W RZĄDZIE ZIEMOCZNYM. — ARESZTOWANIE STUDENTÓW. — DYREKTOR POLICJI. — ZA ROZDAWANIE MĄKI GŁODNYM.

Petersburg, 25 b. m. (9 marca).

(W.). Stosunki między Kokowcem a Szczegłowitowem i Ruchłowem z każdym dniem stają się coraz gorsze. Ostatnie głosowanie w Radzie ministrów jest dowodem kompletnego rozdzielenia. Kokowcow zażądał niedawno od Szczegłowitowa wyjaśnień z powodu mianowania do tyfliskiej izby sądowej wyłącznie sędziów rosjan. Na żądanie to Szczegłowitow odpowiedział w bardzo ostrej formie.

Z rozporządzenia naczelnika m. Petersburga aresztowano za zamieszki 60 studentów.

Bielecki będzie mianowany dyrektorem departamentu policji.

W pow. carewskim, w gub. astrachańskiej pociągnięto 30 do odpowiedzialności sądowej, dwie osoby za samowolne rozdawanie mąki głodnym.

stanie. Odyby to nastąpiło — oczywiście konsekwentnie i sąd w Kijowie i okrąg naukowy stają się dla Chełmszczyzny niemożliwe... I olbrzymia, dwa lata przeszło trwająca walka, pozostawilaby nacjonalistów dumskich na tem miejscu, z którego wyruszyli... Nie, pospuliaby nawet to, co posiadali, bowiem poprawka Lerchego, dzisiaj przegłoszowana, zwraca uwagę na konieczność uniezależnienia działalności Banku Włościańskiego od władz administracyjnych...

Niezmiernie charakterystycznym było znów wystąpienie trzeciego z rzędu towarzysza ministra. Tym razem był to wiceminister spraw wewnętrznych, Charuzin. Popierał on gorąco wniosek Szezechowa o zastąpieniu tych wszystkich zastrzeżeń, co do władania ziemią polaków i żydów, jakie istnieją w t. zw. kraju Zachodnim — t. j. u nas... P. Charuzin pozostawił widać powodzię Taubemu i Wierowkinowi... i był nadzwyczaj wymowny. I jego dowodzenie jednak nie przekonało większości. Dzisiejszy wynik obrad dowiódł jasno, że cała afera wyodrębnienia, oprócz elementów najbardziej reakcyjnie skrajnych, de facto nie cieszy się niczyją wtecej sympatią, że tylko względy taktyczne utrzymują ją jeszcze na powierzchni. Znamiennym jest i to, że po zjeździe nacjonalistów, na którym oczywiście poruszana była obszernie — w Dumie jeszcze mniej ma za sobą głosów, niżli miała. Drobne ograniczenia dzisiejsze poprzeczowały minimalną większością, zasadnicze znaczna większością odrzucone... Mimo to wszystko jest możliwe, że trzecie czytanie zatwierdzi uchwały, powzięte przed światem nawet jeszcze... Czy jednak co z tego realnego wyniknie — nie wie, zdaje się, nikt, nie wyłączając biskupa Eulogjusza i referenta Czichaczewa, choć ten ostatni już podobno roi o stanowisku chełmskiego gubernatora.

W. B.—skl.

Z prasy i życia.

Po wyroku.

„Głos Warszawski”, w artykule wstępnym p. t. „Po wyroku” zastanawia się nad tem, w jakim powstała zbrodnia Macocha na Jasnej Górze i nad tem, czy trzej winni: Macoch, Olesński i Starzewski są wytworem polskiej kultury i etyki. Na to drugie pytanie gazeta odpowiada, że Macoch i jego towarzysze nie należą ani do polskiej warstwy oświeconej, ani do polskiego ludu. Do pierwszej nigdy nie weszli, z drugiej zaś bezpowrotnie wyszli. U nas po urzędzeniu kraju — pisze „Głos Warszawski” — przed laty blisko pięćdziesiąt, niektórzy drogi życia, na które wstępują synowie naszego ludu, wychodzą ze swego środowiska, są odejęte od wpływów kulturalnych

i w szczególności etycznych społeczeństwa polskiego. Od r. 1865 wytwarza się u nas klasa ludzi pozbudzających prawie wyłącznie z naszego ludu wiejskiego, którzy, opuściwszy sferę ludową i uzależnieni wyłącznie w swym życiu od władz rządowych, wchodzą w życie polskie i łączą się z niem o tyle tylko, o ile chcą, o ile popychają ich do tego skłonności osobiste. Warunki społeczne do tego ich nie zmuszają. Ta klasa ludzi — to funkcjonariusze poleniwi pochodzenia polskiego, pisarze gminni, w części zwracająca do niedawna nauczyciele ludowi itp.

Ci ludzie przestali żyć kulturą i etyką ludową, bo po nad nią wyróśli, czy poza nią wyszli, nie przejmują się zaś pojeciami i poglądami oświeconych czy półoświeconych żywiłów polskich, bo od nich są niezależni, do nich nie weszli. Przy swoim tedy pochodzeniu polskim nie są oni kulturalnie i etycznie polakami, ani w tym stopniu, co chłop polski, ani w tym, co inne żywiły narodu.

Do tej to właśnie klasy hybrydów kulturalno-etycznych należał i Macoch i Olesński i Starzewski, z których dwaj przed wstąpieniem do Paulinów byli pisarzami gminnymi.

Ci ludzie, nie będący wytworem duchowym ani ludu polskiego, ani Polki oświeconej, nie wyprodukowali przez nasze rodzime życie społeczne, nie należą zatem do jednostek, za których skłonności i pojęcia odpowiedzialność spada na nasze społeczeństwo, na ustrój naszego życia, o ile on od nas zależy.

Kobieta w pracy zawodowej.

Tragicznym wprost jest położenie wielu kobiet, zrzadzeniem losu wykołejonych z warunków życiowych, dotąd uważanych za normalne. O pracę błążają i zarobek, dla wyżywienia siebie a nieraz i rodziny, gdy tracą naturalnego opiekuna — ojca i męża, będącego dla nich tem, czem jest krzepki dąb dla węża błęszczy, nie umiejącego istnieć bez podpory. Większość pozbawiona intuicji, energii do czynu i wytrwałości, staje bezradna wobec widna nędzy, wyrzekając na ciężki los, na ludzi „o kamieniu sercu”, obojętnych na cudzą niedolę, przypisując winę wszystkim — nie widząc jej w sobie.

Czy ogół kobiet jest do pracy jakiegokolwiek przygotowany? — Nie. I to jest plagą społeczną, wywołaną wadliwym ustrojem społecznym. Gdy na świat przychodzi syn, w umysłach rodziców natychmiast zaczyna kłęwać myśl: „Jak my go pokierujemy, by stał się jednostką użyteczną, człowiekiem pracującym, niezależnym, a więc szczęśliwym?” Czy rodzice dzisiejsi stosują poważnie takie pytanie względem córek? Prawie nigdy. „Niech będzie ładna” — oto streszczenie wszystkich pragnień, pociągających za sobą cały system wychowawczy, zmierzający do jednego celu — złapania męża!

Pod naciskiem nowych prądów myśli, zmieniających na całym świecie pogląd na stanowisko kobiety i u nas powstaje pewna modyfikacja w przestarzałych pojęciach o obowiązkach względem córek. Nie tylko one same, ale i rodzice dochodzą do przekonania, że trzeba te nieszczęśliwe córki ubrodzić jakoś do walki z życiem. Pozwalają więc na uczenie się tego i owego, nie wpajając jednak od dzieciństwa przekonania, że przygotowanie się do pracy opartej na gruntownej wiedzy, dającej zupełną ekonomiczną niezależność, powinno być obowiązkiem tak dziewcząt jak chłopców, a wyjście za mąż powinno być uważane za niewycedowane zarządzenie losu, nie dla każdej dostępne, myśl o którym nie powinna zaprzętać umysłu zajętego torowaniem sobie drogi pracy. Z takiego stanu rzeczy wypływa różnica w przygotowywaniu się do jakiegokolwiek zawodu chłopca i dziewczyny.

Chłopiec ma cel wytknięty i ani na chwilę nie traci go z oczu, wie, że tylko jakicis nieszczeście, kaleczeń lub śmierć wytraci mu z ręki narzędzie, które sobie obrał do walki z życiem. Małżeństwo tylko tę zmianę może wprowadzić, że jeszcze do intensywniejszej zmusi go pracy.

Dziewczyna w innym nastroju ducha przystępuje do pracy, uważa ją za rzecz chwilową, konieczną do zapelnienia czasu między szkołą a ołtarzem, bo upragniony „on” nie wychodzi jej z myśli, nie mając wpojonego zamiłowania do pracy, jako jedynego czynnika, dającego jej niezależność, wycieknięcie zabywey, który musi jej dać wszystko, czego do szczęścia pragnie. Nie ma ochoty do sumiennej pracy, do możności

go zdobywania wprawy przy nauce jakiegoś rzemiosła, aby przedsię wzięto...

I oto wychodzą zastępy kobiet absolutnie do walki z życiem nie przygotowanych, nie znających się na niczem, nie umiejących wytrwale pracować...

Spółeczeństwo nie liczy się z niemi jako z jednostkami przeznaczonymi do takiej samej pracy fachuwej, dającej im niezależność ekonomiczną...

A w klasie uprzywilejowanej, mającej środki na kształcenie dzieci, ileż trudności spotyka panna, chcąc otrzymać fachowe wyższe wykształcenie...

Patent Fryderyka Augusta z r. 1807, miniatury Kaliksta Dowiatła dowódcy 3-go pułku jazdy lekkiej polskiej...

Należy raz zerwać z tą rolą wiecznie przez kogoś „utrzymywanej”, hańba jest taka rola dla mężczyzny, hańba byłaby winna i dla kobiety...

Wyrzekają kobiety, że nie wiedzą do czego się wzięć, że wszystkie pola pracy są dla nich zamknięte. To nieprawda, wszystkie pola są otwarte...

Nieszczęściem pracy kobiecej jest to, że nie liczą się z upodobaniem, zdolnościami itd., rzucając się owym nędzą na pola pracy, jak im się zdaje więcej obciążenie, a z niedługą, do których, że tak powiem, powołanie je egiennie...

Wszystkie kobiety, powtarzam, muszą być od dziecinstwa oswojane z tem przekonaniem, że pracować fachowo muszą. Zupnie fałszywym jest mniemanie, że kobieta powinna nie mieć pracować...

Takie same powinny być zadania od kobiety, zbrodnią byłoby tylko z jej strony obniżenie ceny pracy, przez sprzedawanie swojej za marne wynagrodzenie...

Niech tylko kobieta stanie na stanowisku pracownika fachowego, zupełnie ekonomicznie niezależnego, a zgina trapiące społeczeństwo plagi, małżeństwa na innych opór są podstawach, bo tworzyć je będzie młodość prawdziwa...

Emilja Westawska.

Pamiętki Napoleońskie.

W rubryce pod tytułem powyższym zamierzamy rejestrować wszystkie, znajdujące się w kraju naszym w rękach prywatnych, pamiętki, związane bezpośrednio lub pośrednio z Napoleonem...

Mundur Napoleona I-go z listem własnoręcznym cesarza do generała Józefa hr. Kossakowskiego, darowany mu przy ostatnim rozstawianiu...

Portret księcia Dominika Radziwiłła, szefa 3-go pułku ułanów, pendzla Jana Rustema. (Własność Jana hr. Przedzielskiego w Rakiszkach, gub. kowieńska).

Miniatura oficera szwoleżerów, późniejszego generała Jankowskiego, na medali. (Własność s. p. Kazimierza Szuksty w Burbiszkach, pow. rosiński).

Portret Gaspra Hornowskiego, roboty M. Oleszkiewicza, z r. 1817. Odbył kampanie 1812 r., po kapitulacji Modli...

Miniatura Józefa Hornowskiego w mundurze oficera artylerji z czasów Stanisł. Augusta. Był komendantem Pragi od 20 czerwca 1809 r. i pułkownikiem 2 p. piechoty księżstwa. (Własność Salomei Kostrowickiej w Wilnie).

Przełaz wojsk przed bitwą pod Raszynem. Obraz Wacława Pawłuszaka z r. 1893. Książę Józef Konno na czele sztabu, w którym są sportretowani: dowódca artylerji, Potocki i inspektor jazdy, Fiszer. (Własność s. p. Feliksa hr. Miętyńskiego w Renowic, pow. telżewski).

Patent Fryderyka Augusta z r. 1807, miniatury Kaliksta Dowiatła dowódcy 3-go pułku jazdy lekkiej polskiej. Kalikst Dowiatł, urodz. w r. 1776, raniony i wzięty do niewoli w r. 1807 pod Bautzen, zmarł w r. 1861. (Własność s. p. Włodzimierza Dowiatła w maj. Dowiatłowie, pow. szawelski, poczta Radziwiłłowski).

Z powodu jubileuszu Syrokomli.

We wrześniu r. b. upływa 50 lat od śmierci s. p. Ludwika Kondratowicza (Władysława Syrokomli). Jako poeta wielkiej miary jest on ceniony w całej Polsce...

W poczęciu tego obowiązku, redakcja „Kurjera Litewskiego” zwraca się z prośbą do wszystkich czytelników, by raczyli nadsyłać niezwłocznie wszystko, co w ten, czy inny sposób przyczyni się do wyświetlenia życia i działalności Syrokomli...

Zastojujemy się też jaknajskrupulatniej do życzenia tych nadsyłających, którzy żądaliby zwrotu materiałów po ich odpisaniu.

Dzieje porozbiorowe Litwy i Rusi.

Zeszyt X „Dziejów porozbiorowych Litwy i Rusi”, który świeżo opuścił prasę, rozpoczyna treściwy opis pobytu Stanisława Augusta w Grodnie po ostatnim podziale Rzeczypospolitej...

Zeszyt X „Dziejów porozbiorowych Litwy i Rusi”, który świeżo opuścił prasę, rozpoczyna treściwy opis pobytu Stanisława Augusta w Grodnie po ostatnim podziale Rzeczypospolitej...

Litwie, będącej jednym z najważniejszych zagadnień polityczno-społecznych wielkiej doniosłości nie tylko w danej epoce (1772 — 1796), lecz i przez cały ciąg dziejów lat późniejszych.

Zeszyt zdbia liczne portrety, przeważnie reproduktowane tutaj po raz pierwszy, nadto na osobnej karcie kopia ciekawej mapy współczesnej trzech podziałów Polski.

Mowy p. ks. Maciejewicza.

Wygłoszona na posiedzeniu Dumy dn. 22 b. m. (6 marca) podczas obrad nad projektem chelmskim.

Po krótkim lecz treściwym oświadczeniu reprezentanta frakcji paździenikowców, p. Kowalewskiego, zamierzałem rzec się słowa, gdy atoli na mównicę wstąpił wice-minister oświaty...

W czasie dyskusji ogólnej bp. Eulogiusz kilkakrotnie nam oyczyście oświadczał, że „eudzego” nie pragnie, tymczasem zwrócić uwagę na wszystkie punkty, umieszczone pod rozważanym artykułem, a zobaczyć, że nie chodzi tu o rozszerzenie praw dla rosjan i powiększenie przywilejów ludności rosyjskiej...

Sądze, że wice-minister oświaty powinien znać te słowa, jak również i inne słowa w dzienniku komitetu ministrów...

Jestem przeciwny wszelkim przywilejom dla którejkolwiekby ludności. Jestem zdania, że zasada ta szczególnie niezbędna jest nie tyle dla mnie, ile dla was, panowie. Przecież sami nieraz to opowiadaliście się za jedyną i niepodzielną Rosją...

Gdyby p. wice-minister odczytał te słowa osób, które okryła siwina podczas sterowania nawą państwowości rosyjskiej i gdyby obie cytaty powyższe zestawiał z sobą, to, jak myślę, nie zakomunikowały o swej zupełnej zgodzie z tem, co przed kilku dniami z tejże trybuny powiedział inny wice-minister — sprawiedliwosci.

Okazało się, że u nas Sprawiedliwość i Oświata pracują nie na użytek — sprawiedliwości i prawdziwej oświaty, lecz obydwaj ministrowie swe dążenia skierowują ku przeprowadzeniu specjalnie rosyjskiej idei narodowej.

Zwrócić też, panowie, uwagę na tych, kto wskazywał na niebezpieczeństwo jeżdżenia w sprawach sędowych do Warszawy i, że do Warszawy nie należy skierowywać ludu, lecz przeciwnie, zerwać wszelkie nici wiążące Warszawę z Chelmszczyzną...

O ile uchwalicie, panowie, art. 8, to postawicie w niemożliwych warunkach przedwzrostkiem urzędniczym, czyli tych pedagogów, którzy zmuszeni będą jeździć nie na kilka tygodni do Warszawy, lecz na dni kilka do Kijowa w celu zatławiania swych spraw...

Przeto motyw, przytoczony na poparcie zupełnego zerwania z Warszawą, przynajmniej w stosunku do oświaty, nie wytrzymuje krytyki. Gdy, panowie, oświeceni zastanowią się nad wszystkim, cośmy tu

czuwali, gdy nadto zwrócić uwagę na okoliczność, że nawet według statystyki, oficjalnie tu przytoczonej, w Chelmszczyźnie, w przyszłej gubernji będzie 463,000 rosjan, 268,000 polaków oraz 404,000 katolików i 317,000 prawosławnych...

Jeśli pragnęlibyście, panowie, Wiede i Bug skierować według Dniepru do Kijowa, to swemi siłami nie zdolacie tego dokonać, zwłaszcza, że ten lud nie jest rosyjski. Cierpiął on już tyle wieków, tyle lat i tyle razy zniósł przemoc prawa i stosowanych do niego okoliczności wyjątkowych...

Wygłoszona dn. 24 bm. (8 marca) w Dumie podczas obrad nad projektem chelmskim.

Jestem przeciwny wszelkim przywilejom dla którejkolwiekby ludności. Jestem zdania, że zasada ta szczególnie niezbędna jest nie tyle dla mnie, ile dla was, panowie. Przecież sami nieraz to opowiadaliście się za jedyną i niepodzielną Rosją...

Przeto wypowiedział się przeciwko wszelkim przywilejom ogółem, a tu przeciwko punktowi 3. Jeżeli punkt ten pozostanie, to uważam za niesprawiedliwe obdarzenie przywilejami jednych rosjan dlatego tylko, że są prawosławnymi...

Przed czterema laty hasło, nakażujące dla zdławienia polskiej intrygi odróżnianie w „kraju zachodnim” polaków od litwinów i rosjan, tudzież obdarzenie przywilejami litwinów i białorusinów...

Przeto motyw, przytoczony na poparcie zupełnego zerwania z Warszawą, przynajmniej w stosunku do oświaty, nie wytrzymuje krytyki. Gdy, panowie, oświeceni zastanowią się nad wszystkim, cośmy tu

Przeto motyw, przytoczony na poparcie zupełnego zerwania z Warszawą, przynajmniej w stosunku do oświaty, nie wytrzymuje krytyki. Gdy, panowie, oświeceni zastanowią się nad wszystkim, cośmy tu

wego, to wtedy nie można będzie liczyć na ścisłość statystyki i określenia narodowości. Nie mówię już o cierpiących włościanach, wszędzie krzywdzonych, a którzy nie potrafia sięgnąć do Senatu.

Sądze przeto, że ten paragraf bynajmniej nie chroni sprawy rosyjskiej w kraju. Potwierdza nam to historia. Przecież od r. 1875 uznawano mieszkańców Chelmszczyzny za prawosławnych i mimo ustaw wyjątkowych, mimo okropanego naskiku, jaki tam stosowano, ludzie ci uważali się zawsze i wszędzie za katolików...

Jakkolwiekbyście pisali na papierze narodowość, jakkolwiekbyście określali te, czy inną miejscowość, ludność, czy też pojedynczego mieszkańca, w duszy zostanie on zawsze tym, za kogo się uważa. I jak w dziedzinie wyznaniowej uważał się zawsze za katolika, tak w dziedzinie narodowościowej uważał się będzie za polaka, jeśli świadomie przesyłł na narodowość polską...

Mości panowie, przysyłaście tu do Dumy, potworzyliście pewne frakcje, trzymacie się pewnych hasel wyborczych. Niechże ktoś z administracji poprobuje przenieść paździenikowca do prawicy, lub prawicowca do kadetów. Cóż z tego wyniknie, jakie się zacznie szernianie we frakcjach z powodu, że stosuje się gwałt do wolnego obywatela...

Jeśli każdemu poszczególnemu obywatelowi pozostawicie prawo oznaczania, do jakiej należy narodowości, to urzeczywistnicie tylko prawo przyrodzone, dacie mu możność określić się tak, jak się będzie określał przy następnym spisie ludności...

Mowa p. Zawiszy.

Wygłoszona na posiedzeniu Dumy dnia 22 bm. (6 marca) podczas obrad nad projektem chelmskim.

Mówię o wiele nas obchodzącej sprawie, o kształceniu w szkole naszej młodzieży, p. wice-minister oświaty, prof. von Taube, nawoływał z początku Dumę państwową, aby się kierowała logiką, nie zaś uczuciami, dalej jednak, naleygnąc do konieczności ograniczeń nie dal logicznego wyjaśnienia politycznej lub logicznej konieczności tych ograniczeń...

Przewielebny Eulogiusz, przemawiający zaraz po nim, poszedł jego śladami i też przypomniał ciężkie chwile 1906 r., w tym celu zapewne, aby, budząc złość uczucia, osiągnął ten sam rezultat.

Uczuciem chciałem i ja kierować, gdy m. raz pierwszy mówił z tej trybuny o potrzebach naszego społeczeństwa. Wtedy żyłem jeszcze wiarę w uczucie sprawiedliwości przedstawicieli narodowych. Po czteroletniej pracy trzeba teraz, wbrew woli, wyrzec się tej wiary. W ciągu tych 4 lat widzieliśmy wiele, widzieliśmy, jak przedstawiciele wyznania chrześcijańskiego propagują uczucia mienawości, widzieliśmy, jak przedstawiciele z w. monarchicznych partji (hałas na prawicy) wprost przedwzrostkiem wszystkim zapoczątkowaniom lat 1904 i 1905, które z woli Najwyższej zapewniali krajowi wolność i spokój, lub przynajmniej zaczątki praw dla szczerca, wolności i spokoju kraju...

da wprost wbrew tym wskazaniom. Przywykliśmy już zresztą do tego wszystkiego: „tempora mutantur et nos mutamur...”

Są wreszcie rzeczy, które się nie zmieniają. Są ojcowie i dzieci, jest uczucie ojców i uczucie dzieci, jest niezmienna rozumna logika w tych uczuciach, jest logika nie tylko naukowo-pedagogiczna, ale i zwyczajnie ludzka, która mówi, że dziecka nie można nauczać w innym języku, jak tylko w tym, w którym uczyła je matka...

Przypomniałem sobie jeden niewielki, lecz wysoce artystyczny przedmiot, który widziałem na pierwszej wystawie litewskiej, jaka była urządzona w Wilnie. Widziałem tam figurę z gipsu, wyobrażającą staruszkę uczącą dziecko czytać, kryjąc je pod fartuchem. Uczyła je w ciągu lat pięćdziesięciu pod tym fartuchem — po tych 50 latach lud litewski, jak się okazuje, umie nie tylko czytać, ale i posiada swą literaturę.

Wprowadzicie do prawa, będziecie następnie karali grzywnami bardziej niż przedtem, lecz staruszkę nie przestanacie uczyć, biedna ona jest i grzywny wam nie zapłaci, miejsce zaś w wiezieniach nie starczy wam. Nie pomoże również, panowie, branie grzywny od tych, kto udziela lokalu. Gdziekolwiek — na lasce pod drzewem lub krzewem ludzie będą mogli i będą się uczyli języka ojęzycznego ponieważ wymaga tego języka duszy narodowej, ponieważ dopomina się o to prawda bytu narodowego...

Wprowadzicie do prawa, będziecie następnie karali grzywnami bardziej niż przedtem, lecz staruszkę nie przestanacie uczyć, biedna ona jest i grzywny wam nie zapłaci, miejsce zaś w wiezieniach nie starczy wam. Nie pomoże również, panowie, branie grzywny od tych, kto udziela lokalu. Gdziekolwiek — na lasce pod drzewem lub krzewem ludzie będą mogli i będą się uczyli języka ojęzycznego ponieważ wymaga tego języka duszy narodowej, ponieważ dopomina się o to prawda bytu narodowego...

Mowa p. Świąckiego.

Wygłoszona na posiedzeniu Dumy dn. 22 b. m. (6 marca) podczas obrad nad projektem chelmskim.

Panowie członkowie Dumy państwowej! Doświadczyliście o tych projekcjach rozdziału XI, które traktują o środkach wyjątkowych i ograniczających. Zaraz na początku mówi się o ograniczeniu języka polskiego w szkolnictwie, a następnie o ograniczeniach majątkowych i spraw tych dotyczą poprawki wniesione przez panów Szezechowa i Pawłowicza...

Dał mi nie jest ważnym to, co było przed tysiącem lat, lecz to, że nad żywym organizmem kraju stroniemy projektu chęć robić chorobliwe doświadczenia z dziedziny asymilacji, prowadząc je tylko do zniszczenia moralnej i ekonomicznej kultury kraju. Jako mieszkańcy gubernji zachodnich, wiemy dobrze doświadczenia, co to znaczy stosowanie środków przymusu państwowego dla osiągnięcia narodowościowej niwelacji załudniającej kraj plebion. Cel taki jest nie do osiągnięcia i w rezultacie z jednej strony — zaostrzenie międzyplemionnych stosunków i związana z nim demoralizacja ludności, a z drugiej strony — wstrzymanie wszystkich przedsięwzięć kulturalnych i ekonomicznych rozwoju kraju.

Gdyby nie było u nas środków wyjątkowych, dawno korzystalibyśmy z samorządów ziemskich; nie ograniczani w swej pracy, osiągnęlibyśmy dawno rozwój najważniejszych galezi gospodarki kraju. Nie było by tego procentu analfabetyzmu, którym kraj nasz się różni od sąsiednich dzielnic państwa. Gdyby nie było praw wyjątkowych, rozwinęłby się normalny sposób przychodzenia własności rolnej; nie byłibyśmy świadkami tej orgji spekulacji fikcyjnych umów, które towarzyszą przechodzeniu własności rolnej z rąk do rąk w setkach i tysiącach wypadków. Zakorzenily się takie metody. Zjawia się kapitalista z narodu najbiedniejszego zajmującego się spekulacją i kopywaną z rąk polskich najbiedniejszą pod przymusem na imię prawdziwego rosjanina. Następnie faktycznie właściciel wyrabiał las sprzedawał najlepsze grunta, odda-

W sprawie głównego kolektora.

Według planu zatwierdzonego przez ministerium spraw wewnętrznych główny kolektor ma być przeprowadzony od Wielkiej Pohulanki, ul. Prowiantowa, projektem General - Gubernatorskim, potem gościćcem trockim aż do stacji biologicznej w Ponorach.

Wobec tego, że teren ten leży poza granicami miasta, Zarząd miejski zwrócił się z prośbą do gubernatora o pozwolenie na dokonanie powyższych robót kanalizacyjnych.

ODCZYTY I WYDAWNICTWA.

„Jutrzenka“. Wyszedł Nr. 8 „Jutrzenki“ i zawiera: Tydzień polityczny. — Kronika. — Jak wyszukać ziemię w sadzie. — O serwitutach. — Poradnik. — Lusja Burlak. — Osioł (wiersz). — Rozmaitości. — Skrzynka odpowiedzi. — Kalendarzyk. — Ogłoszenia.

TEATR, MUZYKA I SZUKA.

P. B. Oranowski prosi nas o zaznaczenie, że obejmuje dyrekcję teatru wileńskiego na sezon letni i że otrzymał już pozwolenie od władz.

Przedstawienia zespołu p. Oranowskiego odbywać się będą w teatrze w ogrodzie po-Bernardyńskim.

Z „Lutni“. W przyszłą niedzielę 4 (17) marca odbędą się dwa programy przedstawienia: o godz. 3 po poł. widowisko popularne po cenach niższych (od 10 kop.). „Wróble“ w opracowaniu scenicznym A. Walewskiego, poprzedzone prelekcją literacką; wieczorem zaś „Irydjon“ (3 odstony) Z. Kraszińskiego.

Prace przygotowawcze do wystawienia najpiękniejszych fragmentów tego arcydzieła dobiegają końca. Nowe dekoracje i kostiumy przygotowane zostały według specjalnych wzorów. Akcja pierwszych dwóch odsłon rozegrywa się w katakumbach, ostatnia odsłona na szczytach gór nad Rzymem.

Przed wykonaniem utworu wygłoszona będzie prelekcja literacka.

W sobotę 10 (23) marca na benefis kierowników muzycznych wielki koncert religijny. Bilety na niedzielne przedstawienia nabywać można codziennie 7 — 9 u kancelarii „Lutni“.

SADY.

Sprawa o wyrąbanie lasu. Dnia 28 lutego (12 marca) wileńska izba sądowa ma rozważyć w drodze apelacyjnej sprawę 81 włóścian ze wsi Szerokiej, oskarżonych przez obywatela Konstantego Zborowskiego o rabanie lasu dnia należącego.

Tegoż dnia izba rozpoznaje apelację na wyrok grodzieńskiego sądu okręgowego w sprawie Borucha-Szłomy Pimciewicza, oskarżonego z cz. 3 art. 103 kod. karn.

Sprawa kasjerki teatru polskiego. Onegdaj wileński sąd okręgowy z udziałem sędziów przysięgłych rozpoznawał sprawę byłej kasjerki teatru polskiego, p. Borkowskiej, oskarżonej o nadużycia z markami, naklejanymi na biletach. Nie znalazłszy dostatecznych dowodów inkryminowanego przestępstwa, sędziowie przysięgli wydali wyrok uniewinniający.

ROZNE.

Świecone dla biednych. W roku bieżącym, podobnie jak w latach ubiegłych Rada miejskiego kuratorium nad biednymi pragnie urządzać świecone dla najbardziej potrzebujących miasta.

Czemu pani nie była na „Beb-nie“? — Ach, pani złoćienka, jaż była wczoraj na „Candidzie“! Teatr z Petersburga, ślicznie grają! Bardzo wielu polaków było także!

Sztuka bardzo wesoła, choć nie pozbawiona szczegółów drastycznych została odegrana doskonale. Może wolno by zrzucić pewien niewielki zreszta, brak ogłoszenia w całej akcji, co zresztą więcej idzie na karb autora, aniżeli wykonawców. Na ogół jednak przedstawienie zaliczyć trzeba do bardzo dobrych.

Helena Czechowska w roli tytułowej była najzupełniej poprawną i ani na chwilę z roli nie wychodziła. Jej naiwność sprawiała wrażenie naturalne. Doskonałym partnerem był p. Kindler w roli Delanoy, p. Ryll jako komisarz policji i wszyscy prawie artyści i artystki, tworzący zespół wybornie zgrany.

24 lut. (8 marca) na ostatnim przedstawieniu odegrano „Cienna plama“.

Koncert p. Dukiewiczówny odbędzie się d. 4 (17) marca.

Elektrownia miejska znów się powiększa. Na jednym z posiadanych zarząd łącznie z komisją elektryczną postanowiono zamontować jeszcze jeden motor Diesla o sile 300 HP, z odpowiedniej wielkości dynamo-maszyną, oraz powiększyć baterję akumulatorów o 300 amperogodzin.

Sprawa będzie omawiana na najbliższym posiedzeniu Rady miejskiej.

podany na Najwyższe zatwierdzenie, z dołączeniem możliwych do przewidzenia protestów na imię gubernatora ze strony krewnych testatora, lub osób przydatnych.

Na składanie podobnych protestów wyznaczony jest termin czteromiesięczny od dnia ogłoszenia o tem w „Prawie Wileńskim“.

WYPADKI.

Grabież na ulicy. Aniela Zmięjska zameldowała policji, że d. 21 b. m. o godz. 10 wiecz., przechodząc zaułkiem Łidzkim spotkała się z nieznaną Misiewiczą i wszczęła z nią rozmowę. W tym czasie podjechała do niej dwaj nieziani mężczyźni i z pomocą zdarli z niej palto wartości 12 rb.

Na podstawie opisu poszkodowanej policja śledza ujeli obu rabusów, znanych złodziei; palto znaleziono u Misiewiczówny.

Pogotowie ratunkowe wczoraj było czynne w 9 wypadkach; w tej liczbie 3 wypadki na miasto i 6 opantrunków na stacji Pogotowia.

Przechłani do Wilna: (Hotel Bristol): mec. Jakób Filczenstein, mec. Jan Staszyski, mec. Benedykt Gutowski, ob. Marjan Szachow, inż. Aleksander Gorzkow, art. Dymitr Skrypaczew, ob. Antoni Chodakowski, ob. Sergiusz Szweczkowski.

(Hotel Europejski): ob. Zygmunt Kontowt, fabr. Johan-Pawel Koltitz, niem. pod. Wilhelm Embach, ob. Hipolit Gieczewicz, inż. Rafal Szau-man, ob. Wiktor Świdła, pułk. Teodor Szewielow, agr. Albert Pileer, ob. Mikolaj Rekosz, mec. Mirosław Obieziński.

(Hotel St. Georges): ob. Dominik Kostow Dowgiałowicz, ob. Kazimierz Jerzmanowski, ob. Karol Wagner, ob. Witold Wagner, radom. wice-gubern. Jan Rejnardt, gen. Eugeniusz Leonowicz, ob. Józef Biszewski, ob. Stefania Walianowa, ob. Władysław Makszewicz, ob. Ludwika Potrykowska.

(Hotel Sokolowski): ob. Mieczysław Siestrzenczewicz, ob. Ludwik Cybulski, ob. Stanisław Podberiski, ob. Ksawery Wolni, ob. Jan Parczewski, ob. Julian Janowski, ob. Zofia Rossochacka, inż. Jan Koltun, ob. Klemens Wisłocki, ob. Czesław Wisłocki.

(Hotel Niskowski): ob. Aleksander Kulakowski, ob. Aleksandra Kulakowska, ob. Kazimierz Hryniewski, ob. Jan Paszkiewicz, ob. Adelajda Paszkiewiczowa, ob. Mikolaj Lityński, ob. Jan Bulhak.

PROWINCJA.

MIŃSK.

(z) Świsłocz, która w czwartek przybyła powoli lecz stale i niższe okolice załaza na znacznej przestrzeni, w piątek dn. 24 lut. (8 marca) zaczęła opadać pomalą i ustępować z zalanych miejsc. Pracująca przez cały czwartek straż ogniowa, zapobiegła tworzeniu się zatorów u mostów, wskutek czego mieszkańcy nadbrzeżni spokojnie patrzyli na wzburzone nurty rzeki. W piątek lód został już zupełnie usunięty i spłynął z biegiem rzeki.

(z) Teatr polski. Drugie przedstawienie, na które wybrano „Beb-nie“, ściągło większą ilość widzów, aniżeli pierwsze, wszakże nie tylko, a by artyści mogli być zadowoleni. Ważną rolę widać jakoś tych, którzy zawracają bywają wszędzie. Zdarzają się np. i takie rozmowy: — Czemu pani nie była na „Beb-nie“?

— Ach, pani złoćienka, jaż była wczoraj na „Candidzie“! Teatr z Petersburga, ślicznie grają! Bardzo wielu polaków było także!

Sztuka bardzo wesoła, choć nie pozbawiona szczegółów drastycznych została odegrana doskonale. Może wolno by zrzucić pewien niewielki zreszta, brak ogłoszenia w całej akcji, co zresztą więcej idzie na karb autora, aniżeli wykonawców. Na ogół jednak przedstawienie zaliczyć trzeba do bardzo dobrych.

Helena Czechowska w roli tytułowej była najzupełniej poprawną i ani na chwilę z roli nie wychodziła. Jej naiwność sprawiała wrażenie naturalne. Doskonałym partnerem był p. Kindler w roli Delanoy, p. Ryll jako komisarz policji i wszyscy prawie artyści i artystki, tworzący zespół wybornie zgrany.

24 lut. (8 marca) na ostatnim przedstawieniu odegrano „Cienna plama“.

Koncert p. Dukiewiczówny odbędzie się d. 4 (17) marca.

Elektrownia miejska znów się powiększa. Na jednym z posiadanych zarząd łącznie z komisją elektryczną postanowiono zamontować jeszcze jeden motor Diesla o sile 300 HP, z odpowiedniej wielkości dynamo-maszyną, oraz powiększyć baterję akumulatorów o 300 amperogodzin.

Sprawa będzie omawiana na najbliższym posiedzeniu Rady miejskiej.

zamożniejszych, podobna inowacja byłaby nadszyczążą pożądaną.

Czyby nazwa municypalność nie mogła wystąpić z odpowiednią interwencją do władz kolejoowych?

o Kradzież z cehauzu. We wtorek ubiegły podczas sprawdzania składów 2-giej baterji 30 brygady artylerji na przedmieściu, mińskim Serebriance, ujawniono brak wielu przedmiotów należących do umundurowania i uzbrojenia, jak szyniele, buty, koldry, koszule, siódła, binokle, rewolwery i t. p. Stwierdzono, że w wigilję sprawdzania magazynier brygady Malinin, w obecności warty wywiózł cały transport ze składów. Policja śledza ujela złodzieja w chwili, gdy wsiadał do pociągu. Po dokonaniu szeregu rewizji odebrano z liczby rzeczy ukradzionych 14 rewolwerów, 10 lotniet polowych, siódła wojskowe, buty, mundury artylerji i t. d. Jak się okazało, Malinin już od pewnego czasu, przy pomocy swojej kochanki Zofji Wierzbickiej i innych pomocników, rozprzeczwał rzeczy kradzione z cehauzu. Wiele przedmiotów odebrano na prowincji, w Baranowiczach w jednej ze wsi w gminie sienickiej w odległości 4 mil od Mińska. Dotąd aresztowano 10 osób, poszukanych o udział, z tego 4 w Baranowiczach.

(z) Nominacja. Dowiadujemy się, że p. A. Wojewódzki, b. członek zarządu ziemskiego, został mianowany pomocnikiem zarządzającego stacją błotną w Mińsku, z pensją rb. 200 miesięcznie.

(z) Podziękowanie. Zarząd miejskiego wydziału T-wa Dobroczytności za naszym pośrednictwem składa w swoim i członków tegoż wydziału imiennie najserdeczniejsze podziękowanie pani Janinie z Hussów Stefanowiczowej, która na stanowisku przewodniczącej rzeczonoego wydziału w ciągu lat przeszło trzech pracowała z ogromnym poświęceniem czasu i energią i z wielką dla instytucji korzyścią, a obecnie, wskutek przeniesienia się do innej miejscowości, opuszcza nasze miasto.

(z) Sufragan prawosławny. Ponieważ zarząd diecezji mińskiej znany został przez archiepa Michała za zbyt kłopotliwy przy obecnym składzie władz duchownej, a liczne odpadanie od prawosławia znów skłania do szczególnej pieczy, przeto powstał projekt stworzenia nowej parafii sufragana, z nadaniem mu tytułu „świeckiego“.

Synod, jak donosi „Mińsk. Głos“, nie przezwyciężył projektu niema.

(z) Kolei Linawska w r. 1911 przyniosła skarbów 11 i pół miliona rubli dochodu. Jest to najwyższa dotychczas notowana na tej drodze żelaznej suma.

Druja, gub. wileńska (kor. w.). Wydział spraw mińskich wileńskiego rządu gubernialnego zatwierdził budżet miasta Druja na r. 1912. Dochód stanowi 2,248 rb. i składa się z pozycji: 1) podatek szacunkowy od nieruchomości — 1,034; 2) podatek zawodowy — 260 rb.; 3) dochód z nieruchomości miejskich i czynsz — 14 rb.; 4) zwrot kosztów na instytucje skarbowe — 206 rb.; 5) dochody rozmaite — 834 rb.

Rozkład wynosi — 2,255 rb., a mianowicie: 1) utrzymanie instytucji skarbowych — 12 rb.; 2) utrzymanie zarządu miejskiego i sądu sierocego — 830 rb.; 3) wojskowa powinność kwaterekowa — 95 rb.; 4) utrzymanie policji — 132 rb.; 5) utrzymanie straży ogniowej — 100 rb.; 6) porządek miasta — 65 rb.; 7) oświata — 740 rb.; 8) zdrowie miasta — 160 rb.; 9) wydatki rozmaite — 150 rb. — Z-a.

„Ag. Pet.“ donosi, że na skutek najpodważliwszego raportu nadprokuratora Synodu prawosławnego Najjaśniejszy Pan raczył przywrócić grodzkie bractwo sołtyskie pod Najwyższy protektorat Jego Cesarskiej Mości.

Kowno. Zapowiedziany na wczoraj popis ćwiczeniowy „Sokola“ z powodów niezależnych od T-wa, nie doszedł do skutku.

Szawle (kor. w.). Organizację w Szawlach przez kowalewski T-wa rolnicze w dniu 5 (18) marca tygodniowo kursa mleczarsko-hodowlane, zapowiadają się nader dodatnio ze względu na liczbę zgłaszających się słuchaczy i wobec odpowiedniego doboru prelegentów. Prof. Karol Różycki, główny kierownik zjawisku kontroli obór w Król. Polskiej, podzielił się ze słuchaczami rezultatami swego ostatniego pobytu za granicą; głowie badał najnowszą zdobycz w swojej specjalności, p. Różycki wygłosi szereg odczytów o żywieniu krów, o wychowie cielat, o organizacji i prowadzeniu zjawisk kontroli obór, o wale z dezeneracją w hodowli i o zdrowości krów; mag. Dobrzański mówił będzie o gruźlicy u bydła rogatego, Domański — o uprawie rolnia pastewnych i okopowych; wreszcie p. E. Narzymski wygłosi odczyt o mleku, jego badaniu, przechowywaniu i przerobce, o masłarstwie, mleczarniach i spółkach mleczarskich. Bobór prelegentów daje rokomicie odpowiedniego ujęcia tematów. Żywiec należy nadzieje, że ziemiemia skorzysta za sposobności i stawia się liczenie d. 5 (18) marca.

Oplata za cały kurs wynosi 3 rb. S. B.

„Mińsk. Jeździec. Wied.“ donoszą, że d. 13 (26) lutego r. b. w otworzonej niepełna przed miesiącem szkółce ludowej we wsi Polonec, nauczyciel tejże szkoły Świątek wykrył uszkadzanie portretu cesarskiego przez opalanie go w kuchenkach, a straszeniem w wielu miejscach. Podejrznięto było na 15-letnią Karolinę, córkę stróża szkolnego, Karola Mianowskiego, wyznania katolickiego. Dochodzenie prowadzi sędzia śledczy 2 cyrkulu pow. nowogrodzkiego.

Witebsk (kor. w.). Poczynamy się do obowiniku w imię prawdy sprostować korespondencje p. Wuka z Witebska („Kur. Lit.“ Nr 43).

Dr Smigielski rzeczywiście przemawiał długo i rozumnie wytykał błędy dotychczasowego sposobu prowadzenia ochronki dobrocz. P. Wuka jednak ani jednego zdania, wypowiedzianego przez d-ra Smigielskiego nie przytoczył. Natomiast wniosek o herbacie, złożony przez p. Wukę w usta d-ra Sm., podał inny członek T-wa dobr., proponując wzajemnie znacznie posilniejszy pokarm dla dziatwy w postaci klusek i krupników. Projekt założenia pralni został przesyłany listownie przez byłą zarządzającą o-

członka, a odczytany przez jednego z członków zarządu.

Członek witebsk. rz.-katol. T-wa dobroczynności. D-r Marjan Kiernowski. Witebsk (kor. w.). W Nr 43 „Kur. Lit.“ została umieszczona korespondencja z Witebska o dorocznym walnym zgromadzeniu T-wa dobroczynności.

Napisano tam, że wykazywałem „usterki ochronki, nie wskazując żadnych popraw“, że radziłem nie dawać dzieciom herbaty i zalecałem urządzać pralnie.

W tem wszystkim jest prawda tylko to, że wskazywałem nieprawidłowości kierunku prowadzenia ochronki i zwróciłem głównie uwagę na to, że wydatki są zawleknie względem dochodu. Dowiodłem cyframi, że już od trzech lat konieczny roczny bilans z deficytem, który w tym roku stanowi bardzo pokątną cyfrę około 700 rb. Radziłem natomiast, że chcąc ratować sytuację i nie mając nadziei powiększenia dochodu, mmsmy volens-nolens zmniejszyć rozchody: wyznając mniejszy i tańszy lokal, usunąć płatne dzieci, za które opłata od 2 do 3 rb. miesięcznie nie pokrywa kosztów utrzymania, zmniejszyć ilość ochroniarzy i zaprowadzić zmiany w kierunku prowadzenia ochrony. Z całego sprawozdania pana korespondenta można wnioskować, że albo sam nie był na posiedzeniu, albo, co najprawdopodobniej, chciał zromieć znaczenie, niż było i wszystkie przedstawił w takim świetle, by i o bibliotecze w tak powiedziano, jak to miało miejsce.

D-r A. Smigielski.

Z Rosji.

Liga samobójców zabiera w Petersburgu coraz to nowe ofiary. Jest to jakaś straszliwa zaraza psychiczna.

W ostatnich czasach otruły się kwasem pruskim w Aleksandrowskim szpitalu mińskim dwie siostry miłosierdzia, Jewgratowa i Czesochwalowa.

Obecnie otruła się w ten sam sposób w tym samym szpitalu trzecia siostra miłosierdzia Michajłowa, położony się na tem samym łóżku, na którym otruły się jej poprzedniczki. Michajłowa leży lat 21... Życie, jak pisała w pamiętniku, wydało się jej szarą, pustą, szablonoem, nudnem. Na to samo skarżyły się poprzednie samobójczynie.

„Kłos żyty“. Dzień „Kłosu żytego“, urządzony w Petersburgu na rzecz ludności dotkniętej głodem, dał według obliczeń dotychczasowych 173 tysiące rubli. Najwięcej zebrano ofiar z dzielnicy Spasskiej — 33 tysiące rb., najmniej na przedmieściu Peterofskim.

Sprawa gen. Kurłowa i innych. „Riecz“, donosi, że zdecydowano dalszy kierunek skierowania sprawy o oddanie pod sąd gen. Kurłowa, pułkownika Spirydowicza, podpułkownika Kulabki i b. wice-ministra Wiergina. Sprawę rozważać będzie pierwszy departament Rady państwa, wobec tego, że z liczby oskarżonych gen. Kurłow działał w charakterze wice-ministra. Sprawa rozważana będzie w początkach marca.

Projekt przerobienia starożytnej kaplicy prawosławnej Iwerskiej w Moskwie. Ober-prokurator Synodu Sabler powziął myśl przerobienia starożytnej świątyni prawosławnej t. zw. Iwerskiej w Moskwie. Z tego powodu „Birz. Wied.“ zamieszcza wywiad z prezydentem miasta Moskwy, Guczowem, który niema dość silnych słów oburzenia na projekt Guczow oswiadczył, że wszystkie warstwy społeczeństwa moskiewskiego są tak oburzone tym projektem, że w razie przystąpienia do przeróbki rząd będzie musiał skonsultować silne oddziały wojska. Guczow nie rezygnuje i za spokój w Moskwie, Sabler wychodzi jakoby z założenia, że obecna świątynia nie może pomieścić wszystkich modlących się w niej. Projekt Sablera z dostojników cerkiewnych popiera jedynie metropolita moskiewski Włodzimierz.

Uniwersytet tomski. W Tomsku niejaką Kucherska ofiarowała uniwersytetowi tomskiemu 80 tysięcy rb. z warunkiem dopuszczenia na uniwersytet kobiet. Rada uniwersytetu tomskiego uchwała zwrócić się do ministra oświaty z prośbą o dopuszczenie w charakterze wyjątkowym kobiet na wydział lekarski.

Na obczyźnie.

Ku czel Kraszińskiego, urządzony w dniu 25. III (7 marca) w Petersburgu wieczór artystyczny, stał się obchodem wysoce poważnym i pełnym głębokiego nastroju. W przepysznej wielkiej sali konserwatorium zebrano się przeszło 2,000 osób, dowodząc, jak liczną i żywota jest polska kolonia nad Nową. Nie brak jej też i wybitnych sił artystycznych, czego świadectwem cały szereg fragmentów dramatycznych, wykonanych przez kółko dramatyczne pod dyrekcją p. B. Barylskiego. Tak np. fragment „W katakumbach“ z Irydjonu silnie wywarł wrażenie. Piękne były i żywe obrazy na tenaty z dzieł Kraszińskiego wyjęte, a inscenizowane przez pp. Mamrowskiego i Chojnowskiego. Przewidywane komitety orkiestry hr. Szeremietiewa, która uwertura w „Robespiera“ Litofa porwała audytorjum. Z dużym przejęciem wypowiedział kilka przednych rzeczy nieśmiertelnego twórcy artysta teatru wileńskiego, p. Adam Wisłański, którego oklaskiwano gorąco. Wieczór otworzył słowem wstępem prof. S. Turowski. Obchód, urządzony staraniem miejscowych instytucji polskich, wypadł na ogół wspaniale. Zgromadził on całe towarzysztwo polskie i posłów naszych z obu Izb prawodawczych. Organizatorom podniósł uroczystości sztucznie są należy wdzięczność.

Wiadomości polityczne.

Z Kola polskiego w Wiedniu. Na posiedzeniu Kola polskiego w ubiegły wtorek, prezes dr. Leo oznajmił, że po wyborze wystąpił z klubu demokratycznego, a ponieważ w związku jego wyboru opróżnione zostało jedno miejsce wiceprezesa Kola, więc w najbliższym czasie należy dokonać wyborów. Wobec powyższego dr. Głabiński oswiadczył w imieniu grupy demokratycznej-narodowej, że w myśl statutu Kola jedna grupa nie może mieć dwóch reprezentantów w zgromadzeniu, chociaż wiceprezes wystąpił z grupy demokratycznej, wybór prezesa z tej grupy miejsca mieć nie może.

Republika Chińska.

Charbin. Pięciu uzbrojonych żołnierzy chińskich napadło na stację Imin-pw w celu rabunku. Dwóch z nich aresztowano.

Mukden. General-gubernator oswiadczył, że rewolucjonści, którzy przybyli do Mandżurji i zmuszeni są rabować z powodu nędzy, mogą otrzymać bilety wolnego przejazdu do miejsca urodzenia, lub mogą wstąpić do szeregów regularnej armii lokalnej. Z inicjatywy Czan-er-linga od-

Rada miejska lwowska uchwaliła projekt dzierżawy sześciolietniej teatru miejskiego. Konkurs dzierżawy teatru rozpisywany będzie w najbliższych dniach z terminem na koniec marca.

Telegram biskupów. Zebrani na konferencji w Krakowie członkowie episkopatu galicyjskiego polskiego wystosowali do J. E. biskupa-sufragana warszawskiego ks. Ruszczyckiego telegram z życzeniami z powodu imienin oraz zapewnieniem ich uczuć. Podpisali telegram arcybiskupi: Bilczewski, Teodorowicz, Bandurski, oraz księże biskupi: Fiszor, Nowak, Polczak, Sapieha i Wałęga.

Przesła Kola polskiego, a prezydentura. W Radzie miejskiej krakowskiej dr. Parański imieniem Rady składał powinszowania d-rowi Leowi z powodu wyboru na prezesa Kola polskiego. Poseł Daszyński przemawiał przeciwko łączeniu prezydentury miasta z prezesurą Kola. Leo dziękował i oswiadczył, że prezydentura miasta Krakowa zatrzymuje.

Na Śląsku. Czeska Rada Narodowa ogłosiła komunikat, w tonie pragnienia zgody na Śląsku pomiędzy polakami a Czechami. Wydanie tego komunikatu poprzedziły narady w Pradze. Wystąpił na nich delegaci czescy do polskiej Rady Narodowej we Lwowie. Przed uchwałą obie strony chcą na miejscu zbadać teren.

Adam Czarzyski. Zmarł w Poznaniu Adam ks. Czarzyski, długoletni były poseł do parlamentu w wieku lat 67.

Z Rosji.

Liga samobójców zabiera w Petersburgu coraz to nowe ofiary. Jest to jakaś straszliwa zaraza psychiczna.

W ostatnich czasach otruły się kwasem pruskim w Aleksandrowskim szpitalu mińskim dwie siostry miłosierdzia, Jewgratowa i Czesochwalowa.

Obecnie otruła się w ten sam sposób w tym samym szpitalu trzecia siostra miłosierdzia Michajłowa, położony się na tem samym łóżku, na którym otruły się jej poprzedniczki. Michajłowa leży lat 21... Życie, jak pisała w pamiętniku, wydało się jej szarą, pustą, szablonoem, nudnem. Na to samo skarżyły się poprzednie samobójczynie.

„Kłos żyty“. Dzień „Kłosu żytego“, urządzony w Petersburgu na rzecz ludności dotkniętej głodem, dał według obliczeń dotychczasowych 173 tysiące rubli. Najwięcej zebrano ofiar z dzielnicy Spasskiej — 33 tysiące rb., najmniej na przedmieściu Peterofskim.

Sprawa gen. Kurłowa i innych. „Riecz“, donosi, że zdecydowano dalszy kierunek skierowania sprawy o oddanie pod sąd gen. Kurłowa, pułkownika Spirydowicza, podpułkownika Kulabki i b. wice-ministra Wiergina. Sprawę rozważać będzie pierwszy departament Rady państwa, wobec tego, że z liczby oskarżonych gen. Kurłow działał w charakterze wice-ministra. Sprawa rozważana będzie w początkach marca.

Projekt przerobienia starożytnej kaplicy prawosławnej Iwerskiej w Moskwie. Ober-prokurator Synodu Sabler powziął myśl przerobienia starożytnej świątyni prawosławnej t. zw. Iwerskiej w Moskwie. Z tego powodu „Birz. Wied.“ zamieszcza wywiad z prezydentem miasta Moskwy, Guczowem, który niema dość silnych słów oburzenia na projekt Guczow oswiadczył, że wszystkie warstwy społeczeństwa moskiewskiego są tak oburzone tym projektem, że w razie przystąpienia do przeróbki rząd będzie musiał skonsultować silne oddziały wojska. Guczow nie rezygnuje i za spokój w Moskwie, Sabler wychodzi jakoby z założenia, że obecna świątynia nie może pomieścić wszystkich modlących się w niej. Projekt Sablera z dostojników cerkiewnych popiera jedynie metropolita moskiewski Włodzimierz.

Uniwersytet tomski. W Tomsku niejaką Kucherska ofiarowała uniwersytetowi tomskiemu 80 tysięcy rb. z warunkiem dopuszczenia na uniwersytet kobiet. Rada uniwersytetu tomskiego uchwała zwrócić się do ministra oświaty z prośbą o dopuszczenie w charakterze wyjątkowym kobiet na wydział lekarski.

Na obczyźnie.

Ku czel Kraszińskiego, urządzony w dniu 25. III (7 marca) w Petersburgu wieczór artystyczny, stał się obchodem wysoce poważnym i pełnym głębokiego nastroju. W przepysznej wielkiej sali konserwatorium zebrano się przeszło 2,000 osób, dowodząc, jak liczną i żywota jest polska kolonia nad Nową. Nie brak jej też i wybitnych sił artystycznych, czego świadectwem cały szereg fragmentów dramatycznych, wykonanych przez kółko dramatyczne pod dyrekcją p. B. Barylskiego. Tak np. fragment „W katakumbach“ z Irydjonu silnie wywarł wrażenie. Piękne były i żywe obrazy na tenaty z dzieł Kraszińskiego wyjęte, a inscenizowane przez pp. Mamrowskiego i Chojnowskiego. Przewidywane komitety orkiestry hr. Szeremietiewa, która uwertura w „Robespiera“ Litofa porwała audytorjum. Z dużym przejęciem wypowiedział kilka przednych rzeczy nieśmiertelnego twórcy artysta teatru wileńskiego, p. Adam Wisłański, którego oklaskiwano gorąco. Wieczór otworzył słowem wstępem prof. S. Turowski. Obchód, urządzony staraniem miejscowych instytucji polskich, wypadł na ogół wspaniale. Zgromadził on całe towarzysztwo polskie i posłów naszych z obu Izb prawodawczych. Organizatorom podniósł uroczystości sztucznie są należy wdzięczność.

Wiadomości polityczne.

Z Kola polskiego w Wiedniu. Na posiedzeniu Kola polskiego w ubiegły wtorek, prezes dr. Leo oznajmił, że po wyborze wystąpił z klubu demokratycznego, a ponieważ w związku jego wyboru opróżnione zostało jedno miejsce wiceprezesa Kola, więc w najbliższym czasie należy dokonać wyborów. Wobec powyższego dr. Głabiński oswiadczył w imieniu grupy demokratycznej-narodowej, że w myśl statutu Kola jedna grupa nie może mieć dwóch reprezentantów w zgromadzeniu, chociaż wiceprezes wystąpił z grupy demokratycznej, wybór prezesa z tej grupy miejsca mieć nie może.

Republika Chińska.

Charbin. Pięciu uzbrojonych żołnierzy chińskich napadło na stację Imin-pw w celu rabunku. Dwóch z nich aresztowano.

Mukden. General-gubernator oswiadczył, że rewolucjonści, którzy przybyli do Mandżurji i zmuszeni są rabować z powodu nędzy, mogą otrzymać bilety wolnego przejazdu do miejsca urodzenia, lub mogą wstąpić do szeregów regularnej armii lokalnej. Z inicjatywy Czan-er-linga od-

We środę przystąpiono do wyborów. Grupa posłów w myśl oświadczenia dr. Głabińskiego, nie brała udziału — poseł Zieleniewski przedstawił w imieniu demokracji dr. Ladomira Germana, który otrzymał 37 głosów.

W skład prezydium Kola polskiego wchodzi więc obecnie: prezes dr. Leo, wiceprezesi: Abrahamowicz, German, Skarbek i Stapiński. Na miejsce dr. Biłińskiego, Izba poselska wybrała z Galicji na członka delegacji wspólnych dr. Biatego, nie zaś dr. Lea, jak oczekiwano ogólnie.

Delegacja rusińska.

Posłowie rusińscy, dr. K. Lewicki, dr. Okuniewski i dr. Petruszewicz udali się jako delegaci rusińscy do prezesa gabinetu, hr. Stuergha, z dwiema petycjami: 1) o ulaskawienie studentów rusińskich, skazanych z powodu ostatnich awantur na uniwersytecie lwowskim i 2) aby rząd przedłożył sejmowi galicyjskiemu projekt reformy wyborczej. Premier odpowiedział, że w pierwszej sprawie nie może przyrzec poparcia, a w sprawie drugiej, że rokowania polsko-rusińskie nie stoją tak źle, aby rząd czuł się upoważniony do narzucania sejmowi swego projektu reformy wyborczej.

W parlamencie niemieckim.

Komisja regulaminowa parlamentu powzięła doniosłą uchwałę. Parlament może uchwalić przy interpellacjach *voitum* zaufania lub niemości kanclerzowi państwa. Przeciwno temu głosowali tylko konserwatyści.

W sejmie pruskim.

W sejmie pruskim przy obradach nad budżetem pruskiego ministerjum skarbu, poseł Mizerski protestował w bardzo ostro sposób przeciwko wyznaczeniu 2 milionów marek do dyspozycji landratów na germanizację polskich i duńskich prowincji w Niemczech. Mizerski powiedział, że fundusz ten demoralizuje urzędników pruskich, którzy otrzymują z niego t. zw. dodatki hakatystyczne do pensji.

była się narada o środkach przywrócenia porządku.

Kasgar. Dotąd tu nie otrzymano urzędowego zawiadomienia o abdykacji bogdychana i nowej formie rządu.

Pekin. Rabunek Bao-din-fu trwał całe trzy dni. Całe miasto zrabowane i zniszczone przez pożar. W rabunku brały udział wojska drugiej i czwartej dywizji.

Pekin. Zgromadzenie nankińskie zawiadomiło Juanszykaja, że wobec niemożności przybycia jego do Nankinu...

Obrazy nad artykułem 2-im odłożono, większość artykułów rozdziału II-go o ochronie ryb uchwalono w redakcji komisji.

Art. 9 rozdz. II zakazuje zanieczyszczania wód, w których żyją ryby, szkodziłymi dla nich substancjami...

W głosowaniu pierwszą część artykułu uchwalono w redakcji komisji, drugą odrzucono i uchwalono wniosek Żubkowa.

Następne posiedzenie w poniedziałek.

Program marynarki. „Ag. Pet.“ donosi, że zatwierdzony został, w celu wnieśnienia do Izby Państwowej...

O język obrad w sądzie gminnym. Podają w śróde streszczenia sprawozdania Agencji Telegraficznej z posiedzenia Rady Państwa z tegoż dnia...

Bez dyskusji uchwalono artykuły o kompetencji sędziego pokoju i o postępowaniu sądowym w sądzie pokoju.

Następnie w rozdz. o przymusowej egzekucji wywołuje debaty art. 161, wliczający akty, podlegające przymusowej egzekucji...

Następnie w redakcji komisji, z drobnymi poprawkami, uchwalono resztę projektu.

Posiedzenie w poniedziałek.

POSIEDZENIE DUMY PAŃSTWOWEJ z dnia 25 b. m. (9 marca).

Przewodniczy ks. Wolkonskij. Duma obraduje nad projektem ogólnej ustawy rybołówstwa.

Referent Żubkow mówi o złym stanie rybołówstwa w Rosji i o upadku tego przemysłu. Nowa ustawa będzie się rozciągała na całe cesarstwo...

Winogradow (k. d.) popiera projekt i mówi o konieczności stworzenia organów dla badań naukowo-przemysłowych w dziedzinie rybołówstwa.

Uchwalono przejście do poszczególnych artykułów.

Przy art. I o rozciągnięciu ustawy na wszystkie wody Rosji, Jeremian (k. d.) wnosi poprawkę...

Uchwalono przejście do poszczególnych artykułów.

pal go w ręce. Pod sąd przysłał odmawiając usprawiedliwienia. Arcybiskup zeznał, że znał Trifonowa z Lawry Począjewskiej...

Petersburg. Na skutek prośby obrońcy sąd postanowił, aby lekarze zbadali stan umysłowy Trifonowa.

Jekatierinosław. W górnictwie gorliśnian weszła się pożar w szybie centralnym. Górnicy ocaleni.

Odesa. W studni znaleziono szkielet kobiety zabitej w 1906 roku przez rozbójnika Mazana...

Tyflis. Skazany na ciężkie roboty członek partji Dasnakentim, Kulkjan, który uciekł z więzienia...

Tyflis. W liczbie skrzynek z pomarańczami, ekspedowanych na dworcem batumskim do Erywania...

Praga Czeska. Na burmistrza m. Pragi Czeskiej wybrano Jozefa Grossa.

Sofja. Na posiedzeniu zgromadzenia narodowego wzniesiony został projekt do prawa o zorganizowaniu nowego funduszu na potrzeby wojenne...

Sofja. Otwarto narodową subskrypcję na zorganizowanie floty na powietrznej.

Waldenburg. Właściciele kopalni na Śląsku dolnym dobrowolnie podwyższyli płace zarobkowe.

Berlin. W zagłębiu Ruhr miały miejsce rokowania pracodawców z górnikami.

Berlin. Wzięciem w d. 25 b. m. (9 marca) miał się rozpocząć lokaut czeladników krawieckich w Berlinie...

Chrystjanja. Uniwersytet i miasto wysłały telegramy gratulacyjne do Amundsen.

Chrystjanja. „Aften posten“ podaje szczegóły wyprawy Amundsen do bieguna południowego.

Chrystjanja. Uniwersytet i miasto wysłały telegramy gratulacyjne do Amundsen.

Chrystjanja. „Aften posten“ podaje szczegóły wyprawy Amundsen do bieguna południowego.

Chrystjanja. Uniwersytet i miasto wysłały telegramy gratulacyjne do Amundsen.

Chrystjanja. „Aften posten“ podaje szczegóły wyprawy Amundsen do bieguna południowego.

Chrystjanja. Uniwersytet i miasto wysłały telegramy gratulacyjne do Amundsen.

Chrystjanja. „Aften posten“ podaje szczegóły wyprawy Amundsen do bieguna południowego.

Chrystjanja. Uniwersytet i miasto wysłały telegramy gratulacyjne do Amundsen.

Chrystjanja. „Aften posten“ podaje szczegóły wyprawy Amundsen do bieguna południowego.

Chrystjanja. Uniwersytet i miasto wysłały telegramy gratulacyjne do Amundsen.

Chrystjanja. „Aften posten“ podaje szczegóły wyprawy Amundsen do bieguna południowego.

Chrystjanja. Uniwersytet i miasto wysłały telegramy gratulacyjne do Amundsen.

Chrystjanja. „Aften posten“ podaje szczegóły wyprawy Amundsen do bieguna południowego.

Chrystjanja. Uniwersytet i miasto wysłały telegramy gratulacyjne do Amundsen.

Chrystjanja. „Aften posten“ podaje szczegóły wyprawy Amundsen do bieguna południowego.

Chrystjanja. Uniwersytet i miasto wysłały telegramy gratulacyjne do Amundsen.

Chrystjanja. „Aften posten“ podaje szczegóły wyprawy Amundsen do bieguna południowego.

zmowej. Z zatoki Wielorybiej odpłynęli 17 (30) stycznia w drogę powrotną, która przeciętnie się z powodzeniem niesprzyjającej pogody.

REZROBOCIE W HISZPANII. Valladolid (główne miasto hiszpańskiej prowincji tego nazwania).

Urmja. Garnizon zajętej przez Turków fortecy Czinar otrzymał nowe posiłki w liczbie dwóch kompanii i armat górskich.

Na szerokim świecie.

Parceval VI-y. Jeden z największych wojennych sterowców pasażerskich znów uległ silnemu uszkodzeniu.

Morderstwo w pociągu. W pociągu kolei „Paris — Lyon — Mediteranee“ zamordowano w wagonie 3 klasy reżnika Martza.

Konferencja F. Hovorki w Nizy. W niedzielę ubiegłą F. Hovorka wygłosił w Nizy odczyt o Pałackim po polsku.

ADAM KARPOWICZ. Zwiastun powrotnej fali, dr. Fr. Foerster. Wilno 1912.

ADAM KARPOWICZ. Zymont Krasieński w setną rocznicę urodzin. Wilno 1912.

Pan Adam Karpowicz niemal jednomyślnie odhazył nas dwiema książeczkami, które, jakkolwiek z odmiennych źródeł...

Pierwsza „Zwiastun powrotnej fali“ zapoznaje czytelnika z dziełami i ich kierunkiem głównym na Zachodzie dr. Foerster.

Druża książeczka jest jubileuszową oceną Z. Krasieńskiego. Dostępnie, obliczając na szeroki ogół czytelników...

Przedkład Powszechny zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

mniej 1000 lat! Język Rigwed jest starożytnym dialektem ludowym, różniącym się znaczenie od późniejszego sanskrytu.

Jak gdyby fale pośród wód byszczące, i czynią wszędzie ścieżki, wszędzie drogi.

Powstajesz, piękna, i szeroko płoniesz, Blask twój promienny na niebie się kładzie.

Wioza ją byki, czerwone, świetliste, Dobra, radośna, szeroko-rozwinna.

Łatwe do przejścia masz na górach, W bezwiei wody przebywasz, świetlana.

Przywieź Jutrzenko! Ty przecież niezmiennie Skarby przywozisz bykami, gdy zechcesz.

Już nawet ptaki z swych gniazd się podniosły I ludzie, którzy o świecie jadają.

Przywozisz skarby, bogini Jutrzenko!

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Z powodu otrzymanego od ks. Łoszakiewicza listu wyjaśniam, że ustęp w artykule moim „Opłakane stosunki“ w Nr 30, brzmiący: „Listy ks. Łoszakiewicza i wręczone nam przez listy zbiorowe zdawałyby się popierać zdanie p. Żwirblewskiego“...

W. P. Eug. Sob. Przesłaliśmy list Sz. Pana do zainteresowanych instytucji.

W. P. F. Jał. Według zasięgniętych przez nas informacji, obecnie ma zapewniony znośny byt.

W. P. Maczyński. Należy się zwrócić bezpośrednio do szkoły. Adres: Leoniszki, pod Wilnem.

ROZMAITOŚCI.

Państwo amazonek. Istnieje w Oceanji, państwo pod protektoratem Holandji, zwane Bantam, gdzie powinny emigrować wszystkie feministki.

Bez halasu. W zakładzie lotniczym wojskowym w Farnborough skonstruowano nowy samolot.

Przedkład Powszechny. Zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

Najważniejsze wiadomości.

Szczegóły w tekście.

W Mińsku okradziono składki artylerji (z Mińska).

Prokurator protestuje przeciw wyrokowi sądu w sprawie warszawskiego sądu arcybiskupiego (z Królestwa).

Podobno R. Bobrzyński ma zamiar złożyć godność namiestnika Galleji (z kordonu).

Pogarszają się coraz bardziej stosunki między Kokowcem a Szczegółowem i Ruchlowem (tel. z Petersburga).

W Petersburgu aresztowano 60 studentów (tel. z Petersburga).

W Radzie Państwa obradowano nad zmianami w ustawie postępowania cywilnego i w przepisach notarialnych (Parlament).

Duma obradowała nad projektem ogólnej ustawy rybołówstwa (Parlament).

Ukonstytuowało się już prezydium Kolei polskiej w Wiedniu (wiad. pol.).

W Niemczech rozpoczyna się lokant krawiecki (telegr.).

Sejm pruski uchwalił 2 mil. mk. na germanizację prowincji polskich i duńskich (wiad. pol.).

Rozbił się sterowiec „Parceval VII“ (na szer. św.).

W Hiszpanji robotnicy urządzili burzliwe demonstracje (telegr.).

Szczegóły odkrycia bieguna południowego (telegr.).

Wkrótce może wybuchnąć strejk górników w Ameryce północnej (wielki strejk).

Juanszykaj dziś ma objąć stanowisko prezesa republiki chińskiej (Republika).

CENY ZBOŻA.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pol. Berlin, 25 II (w mark. za 1000 kil.).

Pszonica na termin bliższy 218% Żyto na termin bliższy 193% Owies na termin bliższy 193% Jęczmień ros. dunajski za gotów. 176-181

Ryga, 25 II (w kop. za pud). Pszenica ros. 130 f. — Żyto 123 f. —111 Owies zwyczajny 106-107 Siemię lniane suszone 223-224 Makuchy lniane 128-129

Petersburg, Holenderska 25 II (w k. za pud). Pszenica samarska 130 zol. stałe — Żyto 119/111 Owies wołżański niżowy — wiački 101-105 zamoklewny — Groch pastwiny — Krupy „jadryka“ —151 Siemię lniane 95% —

ROZMAITOŚCI.

Państwo amazonek. Istnieje w Oceanji, państwo pod protektoratem Holandji, zwane Bantam, gdzie powinny emigrować wszystkie feministki.

Bez halasu. W zakładzie lotniczym wojskowym w Farnborough skonstruowano nowy samolot.

Przedkład Powszechny. Zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

W. Dal. „Przedkład Powszechny“ zeszyty z styczniowej rocznicy w zapożyczeniu jubileuszowej rocznicy Piotra Skargi.

WOJNA.

(T. A. P.)

Rzym. Do „Ag. Stefani“ komunikują z Kairu, że podobno w Adenie i Chodis arabi agitują w celu urzędzenia rzezi włochoł.

PARLAMENT.

POSIEDZENIE RADY PAŃSTWA z dnia 25 b. m. (9 marca).

(T. A. P.)

Przewodniczy Golubiew. Rada obraduje nad projektem zmian w ustawach:

Postępowania cywilnego i przepisów notarialnych.

Bez dyskusji uchwalono artykuły o kompetencji sędziego pokoju i o postępowaniu sądowym w sądzie pokoju.

Następnie w rozdz. o przymusowej egzekucji wywołuje debaty art. 161, wliczający akty, podlegające przymusowej egzekucji...

Następnie w redakcji komisji, z drobnymi poprawkami, uchwalono resztę projektu.

Posiedzenie w poniedziałek.

POSIEDZENIE DUMY PAŃSTWOWEJ z dnia 25 b. m. (9 marca).

(T. A. P.)

Przewodniczy ks. Wolkonskij. Duma obraduje nad projektem ogólnej ustawy rybołówstwa.

Referent Żubkow mówi o złym stanie rybołówstwa w Rosji i o upadku tego przemysłu. Nowa ustawa będzie się rozciągała na całe cesarstwo...

Winogradow (k. d.) popiera projekt i mówi o konieczności stworzenia organów dla badań naukowo-przemysłowych w dziedzinie rybołówstwa.

Uchwalono przejście do poszczególnych artykułów.

Przy art. I o rozciągnięciu ustawy na wszystkie wody Rosji, Jeremian (k. d.) wnosi poprawkę...

Uchwalono przejście do poszczególnych artykułów.

Przy art. I o rozciągnięciu ustawy na wszystkie wody Rosji, Jeremian (k. d.) wnosi poprawkę...

Uchwalono przejście do poszczególnych artykułów.

Przy art. I o rozciągnięciu ustawy na wszystkie wody Rosji, Jeremian (k. d.) wnosi poprawkę...

BOROXYL PLYN KREM. Płyn Boroxyl znakomicie odświeża, wybiela i udelikatnia cerę, chroniąc ją od wszelkich szkodliwych zewnętrznych wpływów i ich skutków (p. pszczy, liszaj i t. p. zakazanych). Cere chroniącą i czerwono wspaniale wybiela i wygładza krem boroxylowy. 15689

TELEGRAMY „Kurjera Litewskiego“. Telegramy Ag. Petersburgskiej. Z dnia 25 lutego (9 marca). O ZAMACH NA ARCYBISKUPA. Petersburg. W sądzie okręgowym z udziałem przysięgłych rozpoczęła się sprawa b. studenta akademii kazańskiej, Trifonowa, oskarżonego o zamach na arcybiskupa wołyńskiego, Antonjusza. Trifonow w d. 3 (16) października w cerkwi synodalnej w czasie liturgji, odprawianej przez Antonjusza, uderzył go nożem marynarskim, lecz trafiwszy na guzik niedźmianny krzywdy arcybiskupowi żadnej nie uczynił, tylko lekko zadra-

NA WPISY.

Do redakcji naszej zjawia się bardzo liczny zastęp młodzieży niezamożnej z prośbą o zapomogę na opłacenie wpisu, aby w dalszym ciągu się kształcił. Wszelkim atoli prośbom na razie, niestety, musimy odmówić, bo kasa „Ofiar na wpisy“ nie posiada żadnych funduszy zapasowych. Zwracamy się przeto z wezwaniem gorącym o jaknajspieszniejsze nadsyłanie nam laskawych ofiar, pośród nich bowiem da nam możliwość zapobiedz niejednej wielkiej klęsce życiowej, jaką jest bezwarunkowo konieczność przerwania nauki z powodu braku kilkunastu rubli na opłacenie prawa uczenia się.

Polecamy ofiarności czytelników rubrykę na wpisy dla 3 synów wdowy Z., która kształci swe dzieci, pomimo bardzo szczupłych środków na utrzymanie, zdobywanych z pracy rąk.

Notowania Wileńsk. Banku Ziemiański. 4 1/2% listy zast. Wil. Ban. Ziem. 86 1/2 Akeje Wil. Banku Ziemiański. 60 1/2

„MATERNITÉ“ Prywatny Zakład Ginekologiczno-Akuszeryjny DOKTORÓW: Z. Endelmana, O. Goldberg, J. Ślaskiego, S. Januczkowskiego, WARSZAWA ul. Boduena № 5. — Telefon 41-96 Pobyt od 24 do 8 rb. dziennie. Ambulatorjum. Informacji udziela Zarząd. 75453

Ks. Korń uprasza o ofiarowanie starego ubrania, sukien, bielizny, butów, trzewików etc. Zawalna 54 m. 2. 15737

Letnisko. 3 mieszkanie po 2 pokoje z kuchnią, do wynajęcia. S-to Jerski 9 miesz. II. 15660

M. VOGONIS KRAWIEC DAMSKI

WILNO, prospekt 5-to Jerski № 28,

ROBOTA WYTWORNA.

dawniej znana firma w Warszawie.

Odzież nieprzemakalna, kurtki szwedzkie i brezenty poleca fabryka

M. LEWINKA HANA

Wilno, ul. Wielka № 55, wprost Sztremera.

11840

NA SEZON WIOSENNY!!!

1,500 PAR OBUWIA oryg. Amerykańskiego „The New-Jork Shoe“

PIĘKNE PALTA ANGIELSKIE WIOSENNE, KAPELUSZE OSTATNIE FASYONY

od rb. 4.50

KOSZULE kolorowe, nowe desenie od rb. 2.50

OTRZYMAŁ I POLECA J. WOKULSKI, ul. Wielka 29.

BIURO BUDOWLANE „ARCHITEKT” WILNO,
ul. Arzamaska 4. Telefon № 1120.

Inżynierowie-Architekci: W. Michniewicz, A. Parczewski.
Godziny przyjęć: 10-11 r. i 5-7 po południu. 7841

Projekty. — Kosztorysy. — Dozór robót.

Przedsiębiorstwa budowl. na dogodn. warunk. kręciołów, domów dochodowych, willi podmiejskich, domów mieszkalnych miejskich, budowli fabrycznych, zabudowań gospodarczych i przeróbki.

Budowy: 1) ogrzewaczy patentowanych do pieców „Wulkan”. 2) lamp i latarni naftowo-gazowych firmy „Swiatlo” w Moskwie i Lnie.

Przedstawicielstwa: 1) ogrzewaczy patentowanych do pieców „Wulkan”. 2) lamp i latarni naftowo-gazowych firmy „Swiatlo” w Moskwie i Lnie.

Adres telegraf: Wilno — „Architekt”.

Największa w Europie SZKOŁA KROJU I SZYCIA
(połączona z pracownią) ubrań damskich, dziecięcych, bielizny i modelowania

prof. K. LEWAŃSKIEGO.

PROGRAM:

- 1) Kurs domowy (dla użytku domowego). 16783
- 2) Kurs wycieczki (dla krawców).
- 3) Kurs pełny, naukowy (akademicki).
- 4) Kurs ubrań damskich.
- 5) Kurs bielizny damskiej i męskiej.
- 6) Kurs modelowania (koplowania, żurnali).

Centr. Szkoła na Litwie i Biuro Zarząd oddz. (nad katedrą Zawadzkiego). Centralna Szkoła na gub. Południowo-Kijów, róg Fundulewskiej i Nesterowskiej 31/27.

ODDZIAŁY: Miask Zacharzewska 34. Mehlhoff Dnieprowski prospekt 23 d. Baka. Zytomierz W. Berdyucowska 19. Homel Rumiancewska, d. Niemcezenko. Dniepr Dworzecowska 48. Dniepr Kościelna, d. Kanłowski. Rzezyca d. Kościelna.

W wielu innych miastach i miasteczkach. Zapisy użyczo przyjmują codziennie wszystkie szkoły. Dla przyjeżdżających pensjonat — troskliwa opieka. Przy szkole wielki WYBÓR FORM BIBULKOWYCH, żurnali, manekinów i maszyn do szycia.

Szczegółowy program na żądanie bezpłatnie.

Zakłady „VEIFA”

Specjalna fabryka aparatów elektromedycznych, elektrodentystycznych, Roentgenowskich otworzyły Oddział Warszawski

połączony ze składem i warsztatem reparacyjnym.

WARSZAWA,
Nowy Świat 38. — Telefon 230-29.

Katalogi i kosztorysy na urządzenia elektromedyczne na każde żądanie bezpłatnie. 15243

NAJWYŻSZE NAGRODY: MEDALE ZŁOTE I SREBRNE.

FABRYKA ROWERÓW I MOTOCYKLI B. WAHREN

WARSZAWA. Fabryka: Dobra 19; Skład fabryki 5-to Krzyska 25. POLECA na rok bieżący, w najnowszych fasonach, lekkie, mocnej budowy, w wielkim wyborze ROWERY, MOTOCYKLE, SAMOCHODY, wszelkie przybory — części zapasowe. — Guma rowerowa po cenach hurtowych. 15195

Fabryka przyjmuje każdą naprawę, tak rowerów jak i motorów. Sprzedaż rowerów na raty — Cenniki wysła bezpłatnie.

KRAWIEC PARYSKI
Wilno, ul. Niemiecka 19,
przyjmuje obstalunki z własnych materiałów najnowszych deseni angielskich. 14861
Ceny bardzo umiarkowane.

FABRYKA PIECZĄTEK kasczukowych, PIECZĘCI miedzianych i zakład grawerko-monogramowy

M. ŻABIŃSKIEGO Wilno, Trocka 9.

Stemple, klucze, pieczątki herbowe, numerytory i szyldy emalowane. 14988

Specjalność — roboty grawerskie na złocie i srebrze.

Wielki wybór laterek elektrycznych i zapalniczek.

WYPRZEDAŻ

Z powodu śmierci właścicielki składu win pod firmą **L. M. FEJGELSON**

WILNO, Ostrobramska № 3, telef. 126. ISTN. OD 1873 ROKU

Opiekunowie urządzają wyprzedaż towarów następujących: starki, wytrzymałych win osobliwych gatunków, konjaki francuskie, oryginalne, cygara hawajska.

Z wielkiem ustępstwem.

Fabryka KOŁDER E. M. Chanutina,
Wilno, ul. Niemiecka № 28 m. 19, (2-gie piętro).
Duży wybór rozmaitych kołder watawowych, również kołder na puchu podzwrotnikowym w najlepszym gatunku. 15802

Obstalunki wykonywane są w ciągu 24 godzin.

Prosimy żądać **BENEDYKTINA** ochłodzonego

LIQUEUR

BENEDICTINE

Exiger la Bénédicotine toujours glacée. Verlangt Bénédicotine stets gekühlt.

Wystarczy zażywać po 2 lub 3 Kapsułki smolowe Guyota po każdym jedzeniu, aby w krótkim czasie wyleczyć się zupełnie od cierpienia, wywołanego przez najniebezpieczniejsze zakażenia, a nawet od zapalenia płuc. Bywają nawet wypadki, że uzdrowienie nastąpiło u osób, u których już były rozwinięte w wysokim stopniu zakażenia, że zaś, jak wiadomo, smola zapobiega rozwijaniu się laseczek w płucach i zabija te szkodliwe mikroby, więc jest rzeczą naturalną, że jest ona skuteczną.

Najlepsze przeziębienie, jeżeli się je zaniedba z wielką łatwością zamienia się w zapalenie płuc. Dla tego należy już z samego początku zalecać choremu, aby w samym zarodku choroby zaczął używać Kapsułek smolowych Guyota. Kapsułki smolowe Guyota przyczyniają się do smoly wydobywanej z Sosan specjalnych zwanych morskimi, które rosną w Norwegii, — w sposób szczególny i wskazany przez samego wynalazcę Guyota, — właśnie temu należy przypisać ten fakt, że tylko one jedynie mają absolutnie w sobie własność leczniczą, wszystkie zaś inne podobne nie mają wcale tych dobroczynnych właściwości. — Kapsułki są zupełnie okrągłe, wielkości gruciu i z największą łatwością dają się polkać, zwłaszcza, jeżeli się je popije nieco wody; znajdują się w sprzedaży we wszystkich pierwszorządnych aptekach.

W razie gdyby proponowano jakiegokolwiek innego podobnego kapsułki, mające podobieństwo do prawdziwych Kapsułek Guyota — to należy wręcz odmówić przyjęcia, gdyż tacy sprzedawcy szukają własnej korzyści, a nie dobra choroby.

Konieczne trzeba wymagać nalegać na to, aby otrzymać prawdziwe Kapsułki smolowe Guyota, dla pewności uniknąć fałszywych, należy uważać na etykiety, znajdujące się na fiakonach; w prawdziwych Kapsułkach Guyota imię wynalazcy Guyot jest wydrukowane małymi — tłustymi czcionkami, a podpija jego jest umieszczony w trzech kolorach: błękitnym, zielonym i czerwonym na poprzek etykiety, na której również znajduje się adres Laboratorium. Dom Handlowy L. Frère, ulica Jacob no 19 w Paryżu. O próbie tego należy zapamiętać, że prawdziwe Kapsułki Guyota nie są czarne tylko zupełnie białe, że na każdej Kapsułce znajduje się podpis Guyot'a.

Cena prawdziwych Kapsułek Guyota wynosi 1 rubel 25 kop. Koszt leczenia się kapsułkami wypadła mniej, niż 5 kop. dziennie, dają pewność uzdrowienia. Kapsułki smolowe Guyota znajdują się w sprzedaży we wszystkich pierwszorządnych aptekach i składach aptecznych.

DR. B. LOWENSTEIN ROSMOZA
NAJLEPSZA MACZKA ODZYWCZA

Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców. Fawozka zapewnia prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni. Niezbędny pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania, resocjacji.

Liczne opinie Pp lekarzy i ordynatorów szpitali dołączają się do każdego pudełka. Dostać można w aptekach i składach aptecznych. Cena pudełka rb. 1. Skład główny T-wa I. B. Segal w Wilnie. 76101

Skład Wileński
Donieckiego Towarzystwa Huty szklanej

POLECA SZYBY DO OKIEN, 16723
na żądanie budowane

ul. Zawalna, róg Trockiej, obok składów T-wa „Trudowej Pomocności”.

Wyszedł № 9-ty
tygodnika „PRZEGLĄD WILEŃSKI”
i zawiera:

Nil desperandum — L. Abramowicz. Ewolucja społeczna w górze pruskim — B. H. Nie czarnaśka lecz siódmaśka — Bandolin de Courtenay. O wolność Włoch — St. Passera. Z życia litewskiego — S. M. Prawda (bajka) — B. Hertz. Z mego notatnika — Licza. Koniec sezonu — Galska. Przegląd piśmiennictwa. Korespondencja. Prasa polska. Na widnokręgu. Ładne uwagi. Kronika.

Cena numeru 15 kop.

Nabywać można w sprzedaży ulicznej, w księgarniach i administracji piśm. — Adres redakcji i administracji: Wilno, prospekt 5-to Jerski 15 m. 26. — Prenumerata wynosi 3 przesyłki lub odnośnikiem: kwartalnie 1 rb. 75 k., rocznie 7 rb. 15741

Kto ma osłabione trawienie, bóle i zawroty głowy, język obłożony, powinien użyć brodka przeczyszczającego — rozwalniającego

SKAWULIN

w pigułkach bez żadnego smaku działającego bez bólu i niedrażniącego. Użyty jako środek rozwalniający usuwa zatwardzenie.

We wszystkich aptekach; pudełko 1 rb. 1/2 pudełko 65 kop.

Skład główny I. B. Segal, Wilno, 12604

Niech przeczytają wszyscy ci, co cierpią na zapalenie płuc, kataru i zadawnione zaziębienia.

Zaniedbane, lub źle wyleczone przeziębienie organów oddechowych najczęściej wyraża zapalenie płuc, dychawicę, a nawet niereczuchoty płucne; niereczuchoty napadają kaszlu są tak silne, że wstrząsają całym organizmem, sen wtedy jest niemożliwym, puls przerywany, najmniejszy przewiew chłodny zwiększa cierpienia; bardzo często wytworzą się laseczki, które, rozmnażając się, atakują i niszczą płuca, gdy te ostatnie zaczynają gnić, zjawiają się one całą masą w kłatkach płučných, które coraz bardziej rozkładają płuca, tworzą w nich zupełny rozkład. — Chory mimo tego, że nieuczucia odlepić, zaczyna upadać na siła, staje się odczęłym i przybitym na dachu Flaga, która wyrzuca kaszlem, z początku jest jasną i pienistą, następnie staje się coraz gorsza, aż przechodzi w kolor szaro-zielonawy. Życie takiego człowieka jest postępowym gasieniem i umiera on z całą przytomnością umysłu.

Należy przeto nadzwyczaj strzedz się najmniejszego przeziębienia, zwłaszcza dłuższego, a tembardziej, jeżeli ono przebiega z zapaleniem w zapaleniu płuc; trzeba zaatakować chorobę w samym zarodku, zanim ona nie przejdzie w stan gruźny; uniknąć tego stanowiącego można, jeżeli wczesnie się temu zapobiegnie. 720

RYSZARD KRAŹKI
ODCISKI ŚRODEK RADYKALNY
D. H. WILDTA

Przeciw honorzei (rzeżączka) WYPRÓBOWANY ŚRODEK **SANTO-KUBEROL** działa szybko i zupełnie wyłącza nawet najostrejsze formy i chronionej rzeżączki. Prawdziwy tylko w metalowych pudełkach z plombą naszej apteki. Za 1 rb. 25 kop. 32 kaps. 1 75 50 1 75 50 Skład główny: Petersburg, **APTEKA PODOLSKA, Podolska ul. № 1 — 39.** Wysyła się za zaliczeniem. Przesyła podług takay pości. Do nabycia w pierwszorządnych składach aptecznych i aptekach. 33340

Przeciw RZEŻĄCZCE najnowszym środkiem **PICZILIN** działa szybko, radykalnie i z daniem lekarzy uważany jest za środek racjonalny. Oryginalny tylko w pudełkach metalowych po 1 rb. 80 k. Jednokomorowa w ostrych i chronionych przypadkach i w krótkim czasie usuwa najpoważniejsze objawy rzeżączki. 18576

SKŁAD: Petersburg, Rażezajaja № 7, apteka B. Konhejma. Wysyła za zaliczeniem. Koszt przesył. stow. do taryfy pości. Do nabycia w Wilnie w składach aptecznych Segala i Grudzińskiego.

Pożyczek udzieli rentjer osobnym na 5%, z terminem 5-letnim. Bogacki, Berlin, postlag. 47. 243955

Pośrednictwo w poszukiwaniu osób do rozmaitego rodzaju pracy w biurze **P. KOCHANOWSKIEJ**, Wilno, ul. Trocka, 22. Telefon 1234. 13112

ZENITH najdokładniejsze zegarki.

Wyłącznie sprzedaż w Wilnie: u **L. Szejnkera**, ul. Niemiecka 1 u **R. Tojbiu**, ul. Wielka. 991

PRECZ Z REKAMI! „JUROKSIL” bez chlorku, bez sody, **SAM PIERZE** bieliznę bez mydła.

Po godzinie gotowania otrzymuje się białą PRZEDZIWNĄ BIAŁOŚĆ.

Paczka 20 kop.

Sprzedaj w aptekach, aptecz., kolon., spożywczych. magaz. Sprzedaj hurtowo dla kraju Poln.-Zachodn.: D/H. H. M. Kahan i B. Herbar w Homliu. 990

Poludniowo-Ruskiego T-wa Handlu towar. Apteczna. w KIJOWIE.

Lombard W. Szakowa, ul. Dworcowa № 11, podaje do wiadomości, że 6, 7, 8 i 9 marca w lokalu Sali licytacyjnej (Trocka 14), sprzedawane będą niewykup. w term przedmioty zastawione w tym lombardzie i ocenione wyżej 100 rb., — za następującymi MN: — 60130, 74171, 11774, 48446, 48973, 51048, 52763, 54103. 14173

KOMITET NADZORCZY Wileńskiego Miejskiego Tow. Kredytowego

uprawa pp. pełnomocników T-wa o pofatygowanie się w sobotę 31-go marca 1912 r. o godzinie 7^{1/2} wieczorem do lokalu Zarządu (5-to Jerski pr. № 5) dla uczestnienia w dorocznym zebraniu pełnomocników. 14918

Uprowadza się pp. pełnomocników, że na zasadzie statutu zebrane to uważa się za prawomocne, niezależnie od Hości przybyłych na nie pp. pełnomocników. 14918

BIBLIOTEKARZ
F. Czerwijowski, Warszawa 1912. Treść: Wskazówki praktyczne porządkowania księgozbiorów. — Do nabycia w księgarniach i u autora (Warszawa, Rysia 1). 15325

TELEFONY,
DRUT, PRZEWODNIKI I HAKI poleca Przedstawiciel dla Północno-Zachodniego Kraju **T-wa L. M. ERIKSON I S-ka inżynier E. NAJMAN,** WILNO, Ostrobramska 29, Telef. 973. 14506

Do oddania w dzierżawę nia 1912 r., majątek Nowopol, Oszmiańskiego powiatu, 6 wiorat od Osamiy, 25 wiorat szosa do st. Soly, Lib-Rom. dr. żel. Orzeł ziemi 200 dzies., łąk około 40 dz. Adres dla ofert: gub. Mińska, poczta-tel. Mir, st. kol. Zamirje M-sk-Brz. dr. ż. majątek Niedziwka, Kazimierz Odaehowski. 13163

Do sprzedania godnych warunkach majątek w Wileńsk. gub., 290 dzies. w tem lasu 94 dz., mila od dużej stacji kolej. Drysza, 2 wioraty od miasta powiat Dryszy, 3/4 w. od sprawni rzeki Dżwina, informacj. Brnoław Sobót, maj. Bogudal B. st. pocz. Miory. (Bez roszczeń narodowości). 14752

Do sprzedania plac czynszowyj ziemi w Drul, Wil. gub., 11 dziesięcin, w dogodnym miejscu, rzeka Dżwina, ziemia d. bra. — Szczegółowe informacj. Brnoław Sobót, maj. Bogudal B. st. pocz. Miory. (Bez roszczeń narodowości). 14754

Majątek kupię dla siebie 50 do 100 tysięcy rb. Pośrednicstwo wykluczone. Adres: Płusk, Mińskiej gub., Syndykat Rolniczy, dla Mączyńskiego. 12374

Poszukuje majątku blis ko koleś. Adres: Petersburg, Fontanka 131 m. 3. 14772

Posady i prace.

a) Poszukiwane: fachowy teoretyk praktyka, znający się dobrze na wszelkich wyrobach materiałów wlnianych, na prowadzenie u szkółek kulturow., sadzonek na taksacji lasów. — poszukuje dobre, wymagania skromne. — Laskawe oferty nadsyłać pod adresem: — gub. Grodzieński, poczta Pruzany, maj. Zaslowski wieś, dla Leńczego. 14738

Leńniczy, tyk. z długoletnią praktyką, znający się dobrze na wszelkich wyrobach materiałów wlnianych, na prowadzenie u szkółek kulturow., sadzonek na taksacji lasów. — poszukuje dobre, wymagania skromne. — Laskawe oferty nadsyłać pod adresem: — gub. Grodzieński, poczta Pruzany, maj. Zaslowski wieś, dla Leńczego. 14738

Majster ceglarski, znający się gruntownie w swej fach, poszukuje miejscowości, w których by mógł wykonać wyrob cegły maszynowej, wycozajnej i wszelkich gzym ów. — Adres: Magazyn farb J. Mazurkiewicza, Wilno, Domitkawska № 11 (dla A. B.). 14771

Ogrodnik, Poznający się specjalnie owadów, z długoletnią praktyką zagranicą, p-d pewną gwarancją usady wszelkie zarządyszące usady owocowe, poszukuje pracy lub też stałej posady po większych majątkach ogrodnich, potrzebujących specjalnej opieki zdolnego ogrodnika. — Ogrodnik Wielkopolski, poczta Budaślaw gub. Wileński. 14738

Osoba, snająca dobrze kuje posady lub też sycia w prywatnych domach. Wileński 26-9, dla W. L. 15242

Pisarz poszukuje posady w prowincji, dobre świadectwo. Oferty nadsyłać do administracji „Kur. Lit.”, dla W. S. 15736

b) Zaofiarowani: **Buchaltera** — korespondent fabryki dachówek w Jos-ubach. Znajomość praktyczna buchalterskiej i korespondencji w polskim i rosyjskim językach niezbędna. Zwracać się upraszam osobiście lub listownie: Jasz ny, Poles, dr. żel. E. Świętozrećki. 14738

Potrzebny pracownik do zakładu przemysłowego, z gruntowną znajomością języków polskiego, rosyjskiego i rachunkowości. Oferty nadsyłać: post-restaurant, główna poczta, pod listoterami I. A. 15736

Różne.

«) Fotografje do portretów, wiecznorwale wykonyw. zakład fotograficzny na polecenia Stefana Webera, Warszawa, Stenka № 17. 11103

Dentysta Nowiński, gabinet elektryczno-dentystyczny, sztuczne zęby bez podniebienia, nie usuwają korzeni. — Biżne plomby. W. Innowanie zębów bez bólu. Wilno, prospekt 5-to Jerski 43. 700

Introligator Aleksandr, skła 11, telefon 1224. Wykonywa ładnie, praktycznie i tanio. 6200